

जनकपुर

टुडेको सम्पर्क नं.
९८५४०२६०२५,
९८०१६२६०२६,
०४१-५९११०१
विज्ञापनको लागि मात्र
jtodayad@gmail.com

छिटो र सर्वाधिक बिक्री हुने

जनकपुर टुडे

Janakpur Today Daily

www.ejanakpurtoday.com

मधेशको पहिलो 'क' वर्गको राष्ट्रिय दैनिक

वर्ष २५

अंक २७६

२०८० साल फाल्गुन २० गते आइतवार (3 March, Sunday, 2024)

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५१-

लोसपाले साच्यो केन्द्रीय समितिको बैठक

टुडे समाचारवाता

काठमाण्डु। लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी नेपालले केन्द्रीय समितिको बैठक सारेको छ। महोत्तरीको बर्दिबासमा बस्ने गरी फागुन २७ गतेदेखि २९ गतेसम्मका लागि तय गरिएको बैठक फागुन ३० गतेदेखि चैत २ गतेसम्मका लागि सारिएको लोसपाका केन्द्रीय सचिव मनिष मिश्रले जानकारी दिएका छन्। फागुनमा विवाहका लगनहरू भएकाले कारण यो बैठक सारिएको उनले बताए। लोसपाबाट सो पार्टीका वरिष्ठ नेता राजेन्द्र महतोलागयतका नेताहरू अलग भइसकेपछि बस्न लागेको यो पहिलो बैठक हो। यसअघि मङ्सिर २४ गते केन्द्रीय समितिको बैठक बसेको थियो। सो बैठक राजेन्द्र महतोले बहिष्कार गरेका थिए। केन्द्रीय समिति तथा पदाधिकारी चयनलाई संशोधन नगरेको कारण देखाउँदै उनले बैठक बहिष्कार गरेका थिए। बैठक बहिष्कार गरेपछि लोसपाका अध्यक्ष मन्थ

ठाकुरसँग उनको दुरी बढ्दै गयो। अन्ततः महतोले लोसपा

यसअघि मङ्सिर २४ गते केन्द्रीय समितिको बैठक बसेको थियो। सो बैठक राजेन्द्र महतोले बहिष्कार गरेका थिए।

नै छाडेका छन्। महतोले लोसपा छाडेपछि बस्न लागेको यो बैठकले के निर्णय लिन्छ सबैको

प्रतीक्षाको विषय बनेको छ। पार्टीलाई सुदृढीकरण गर्दै संगठन विस्तारको कामलाई तीव्रता दिने उद्देश्यले यो बैठक बोलाएको सचिव मिश्रले बताए। पार्टीको संगठन सुदृढीकरणका लागि लोसपाले विभिन्न कार्यदल बनाएको थियो। ती कार्यदलले आफ्ना प्रतिवेदन पनि तयार गरिसकेका छन्। ती प्रतिवेदनको बारेमा पनि केन्द्रीय समितिको बैठकमा छलफल हुने बताइएको छ। स्रोतका अनुसार केन्द्रीय समिति तथा पदाधिकारी हेरफेर गर्ने तयारी पनि भइरहेको बताइएको छ।

सीमावर्ती क्षेत्रमा तस्करी फस्टायो

नेपालबाट गाँजा र रक्सी, भारतबाट लागू औषध निर्वाध ओसार पसार

टुडे समाचारवाता

जनकपुरधाम। तराई मधेश जोड्ने सीमावर्ती क्षेत्रमा तस्करी फस्टयाउँदै गएको छ। भारतको विहारमा रक्सी पूर्ण रुपमा बन्देज गरिएपछि नेपालबाट दिनहुँ जसो रक्सी र गाँजा निर्यात हुने गरेको छ भने भारतबाट लागू औषध ओसार पसार गर्ने क्रम बढ्दै गएको छ।

भारत र नेपालको सीमा जोडिने नाकाहरू मध्ये सप्तरी, सिरहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, रौतहट, बारा र पर्साका विभिन्न नाका भएर दिनहुँ मदिरा र गाँजा र भारतबाट लागू औषध विभिन्न नाका हुँदै ओसार पसार हुँदै आएको छ। लागू औषधमा धनुषा लगायत अन्य जिल्लाका अधिकारीहरूले कडाइ गरे पनि ओसार पसार गर्ने क्रम भने रोकिएको छैन।

मदिरा र गाँजा प्रहरीकै मिलेमतोमा भारत पठाउने गरिएको छ। विभिन्न नाकाहरूबाट रातिको समयमा प्रहरीकै मिलेमतोमा बोर्डर क्रस गराइने गरेको छ भने भारत तर्फ एसएसवीको सहयोगमा मदिरा र गाँजा

ओसार पसार हुने गरेको छ।

लागू औषध ओसार पसारलाई नेपाल प्रहरीले भने कडाइ गरेको भए पनि रक्सी र गाँजा भने रोक लगाउन सकेको छैन। शनिवार मात्रै महोत्तरी प्रहरीले नेपाल-भारत सीमावर्ती क्षेत्रबाट लागूऔषध ल्याउँदै गरेको अवस्थामा तीनजनालाई पक्राउ गरेको छ।

जिल्लाको सदरमुकाम जलेश्वरबाट पिपरा तर्फ जाँदै गरेको अवस्थामा प्रहरीलाई

शंका लागेपछि सवार रहेको अटो रिक्सालाई खानतलासी गर्दा तीनजनासहित भारतबाट ल्याएको लागूऔषधसमेत नियन्त्रणमा लिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय महोत्तरीले जनाएको छ। पक्राउ पर्नेहरूमा महोत्तरीको पिपरा गाउँपालिका-२ का ३६ वर्षीय मो. सिफिन्द्र हुसेन, मटिहानी नगरपालिका-९ स्थित सिमरदहीका २० वर्षीय गुड्डु साफी र भारत विहार राज्य जिल्ला सितामढी ग्राम

सोनवर्षा ८ का २० वर्षीय सुबोध राउत रहेको प्रहरी नायब उपरीक्षक दिलीप कुमार गिरीले जानकारी दिए।

ज १ ह ३९४५ नं. को तीन पाग्रे अटो रिक्सालाई शंकाको आधारमा चेकजाँच गर्दा ती आरोपिहरू पक्राउ परेका छन्।

पिपरा गाउँपालिकास्थित चोकमा इलाका प्रहरी कार्यालय सहोदुवाबाट खटिएको प्रहरी टोलीले चेक जाँच गर्ने क्रममा आरोपिहरूको साथमा रहेको निलोकालो रंगको भोलाबाट नेपालमा प्रतिवन्धित अवैध लागूऔषध प्रोमोथोजन हाइड्रोक्लोरोड इन्जेक्सन आइपी लेखिएको ४९६ पिस र २ वटा प्लास्टिकको पोकाका रहेको बुनेनोर्फिन इन्जेक्सन आइपी ४९९ पिस र डाइजेपाम इन्जेक्सन आइपी ४९२ पिस गरी कुल १४८७ पिस लागूऔषध इन्जेक्सनको भाइल र तीन थान मोबाइल बरामद गरी नियन्त्रणमा लिएको उनले बताए।

प्रहरी नायब उपरीक्षक गिरीले महोत्तरी जिल्ला अदालतबाट पाँच दिनको म्याद थप गरी थप अनुसन्धानको लागि हिरासतमा राखिएको बताए।

मधेश प्रदेशको राजधानी सांस्कृतिक नगरी
जनकपुरधाम स्थित होटल

ANJANI SUITE

विशेषताहरू

- ◆ लक्जरीयर्स रुमहरू
- ◆ ठूलो पार्किङ
- ◆ जनकपुरधामको रमणीय दृश्य देखिने रुफटप रेष्टुरेन्ट
- ◆ EV चार्जिङ स्टेशनको व्यवस्था
- ◆ मल्टीक्यूजन रेष्टुरेन्ट, पार्टी हल, कन्फरेन्स हल
- ◆ विमानस्थलबाट पिकअप एण्ड ड्रपको व्यवस्था

सम्पर्क

९८५४०३०५०२, ९८५४०२७५२९

हनुमान मार्ग, कपालमोचनी सर, जनकपुरधाम-८, धनुषा

डेङ्गी भाइरसको संक्रमणबाट बच्ने उपायहरू

सुरक्षित रहौं
रोकथाम गरौं
नियन्त्रण गरौं

डेङ्गी रोग डेङ्गी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुट्टेको टोकाईबाट मात्र सर्दछ।

थोरै मात्र पानी जम्मा भएकै भौडामा पनि यो लामखुट्टेले फुल पाउँछ र यसको वृद्धि विकास हुन्छ।

डेङ्गीका मुख्य लक्षणहरू

उच्च ज्वरो आउनु

जोर्नी र मांशपेशीहरू बेस्सरी दुख्नु

आँखाको रोडी दुख्नु

बेस्सरी टाउको दुख्नु

शरीरमा राता बिमिराहरू आउनु

वाकवाकी लाग्नु वा वान्ता हुनु

डेङ्गीका लक्षणहरू देखिएमा के गर्ने ?

स्वास्थ्य संस्थामा गई चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह लिने।

घरमै बसेर उपचार गर्ने सल्लाह दिएमा ज्वरो घटाउनका लागि र जीउ दुखेको कम गर्नको लागि प्यारासिटामोल बाहेक बुफिन र एस्पिन जस्ता अन्य औषधीको सेवन नगर्ने।

अस्पताल भर्ना हुन सल्लाह दिएमा तुरुन्त भर्ना हुने।

(*चिकित्सकको सल्लाह नलिईकन कुनै पनि औषधी सेवन नगर्ने)

लामखुट्टेले फुल पार्न सक्ने संभावित घर भित्र र वरपरका पानी जमेको ठाउँहरू र पानी राख्ने भाडाहरू खोजी खोजी सफा गरौं र लामखुट्टेको फुल नष्ट गरौं।

शाहिदनगर नगरपालिका

यदुकुहा, धनुषा, मधेश प्रदेश

महिला हक्कीमा सुदूरपश्चिम तेस्रो

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । सुदूरपश्चिम प्रदेश प्रथम मदन भण्डारी कप राष्ट्रिय महिला हक्की प्रतियोगितामा शनिबार तेस्रो भएको छ। मदन भण्डारी स्पोर्ट्स एकेडेमीको आयोजनामा धनुषाको महेन्द्रनगरमा भइरहेको प्रतियोगितामा सुदूरपश्चिमले लुम्बिनी प्रदेशलाई

५-० गोलले हरायो। सुदूरपश्चिमकी बुलबुल कुमारीले ह्याट्रिक गरे। गङ्गा भाटले दुई गोल थपे। सुदूरपश्चिमकी आशिका एसके 'प्लेयर अफ दि म्याच' घोषित भए। सुदूरपश्चिमले ५० हजार रुपैयाँ पुरस्कार पाए। प्रतियोगिताको फाइनल

आइतबार हुनेछ। नेपाल आर्मी र आयोजक एकेडेमीले फाइनलमा स्थान सुरक्षित गरेका छन्। विजेताले एक लाख ५० हजार र उपविजेताले एक लाख रुपैयाँ पुरस्कार पाउनेछन्। प्रतियोगितामा कर्णाली बाहेक ६ प्रदेश, आर्मी र आयोजक एकेडेमी गरी आठ टिम सहभागी थिए।

पत्रकारिताको मर्म र धर्मले

पेसाप्रतिको मर्यादा कायम रहने: मन्त्री

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । समाजवादी प्रेस संगठन धनुषाको प्रथम साधारण सभा सम्पन्न भएको छ। जनकपुरधाममा शनिबार भएको साधारणसभामा बोल्दै मधेश प्रदेशका भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्री गोविन्द बहादुर ज्ञोपानेले पत्रकारिताको मर्म र

काम गर्नुपर्ने बताए। उनले पुजीवादलाई समाजवादसँग समन्वय गरेर सकारात्मक विचारलाई संरक्षण गर्नुपर्ने बताए। चटपटे समाचारले पत्रकारिता माथि प्रश्न खडा हुने गरेकाले यसप्रति जिम्मेवार बन समेत पत्रकारहरूसँग भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी

धर्म हुने समाजवादको दिशातर्फ अग्रसर हुने बताएका छन्। उनले पत्रकारहरूलाई समाजवादको सिद्धान्तबाट अगाडि बढ्न पढ्नैमा जोड दिए। भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्री ज्ञोपानेले पत्रकारिताको वृद्धि विकासका लागि पत्रकारहरूले सकारात्मक

मन्त्री ज्ञोपानेले अग्रह गरे। समाजवादी प्रेस संगठन नेपाल धनुषाका अध्यक्ष अकुल प्रसाद साहको अध्यक्षतामा भएको प्रथम साधारण सभामा संगठनका अध्यक्ष विष्णु प्रसाद सुवेदी, संगठनका मधेश प्रदेश अध्यक्ष प्रवीण साहलगायतकाले शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए।

सरकार समाजवादको आधार तयार

पार्न क्रियाशील छ: प्रधानमन्त्री

टुडे समाचारदाता
दाङ। नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले आफू नेतृत्वको वर्तमान सरकार समाजवादको आधार तयार पार्न क्रियाशील रहेको बताएका छन्। शनिबार दिउँसो दाङको देउखुरीमा आयोजित अगुवा पार्टी कार्यकर्ता प्रशिक्षण कार्यक्रममा बोल्दै प्रधानमन्त्री समेत रहेका अध्यक्ष प्रचण्डले सुशासन,

सामाजिक न्याय र समृद्धिको जगमा समाजवादको आधार तयार पार्नुपर्नेमा जोड दिए। अध्यक्ष प्रचण्डले, "मैले सरकारको नेतृत्व गरेदेखि नै समाजवादको आधार तयार पार्न सुशासन, सामाजिक न्याय र समृद्धिमा जोड दिएको छु। प्रतिकूल परिस्थितिका बाबजुद पनि सरकारले समाजवादको आधार तयार पार्न प्रयास गरिरहेको छ। आगामी आर्थिक

वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट उत्पादन र रोजगारीमा केन्द्रित गरिने छ। त्यसले देशमा नयाँ वातावरण बनाउनेछ।" प्रशिक्षणमा माओवादी केन्द्रका सचिव एवं पूर्वशिक्षामन्त्री देवेन्द्र पौडेल, स्थायी समिति सदस्य एवं नेपाल सरकार सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्री रेखा शर्मा, स्थायी समिति सदस्य जोखबहादुर मरालगायतका नेता उपस्थित थिए।

भिजिट जनकपुरधाम अभियान टोली अयोध्या तर्फ प्रस्थान

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । पौराणिक धार्मिक ऐतिहासिक सांस्कृतिक नगरी जनकपुरधाम ओभरलमा परेकाले यसको प्रचारप्रसारको आवश्यक रहेको भन्दै स्थानीय व्यवसायसहितकाहरूले जनकपुरधामलाई भारतको अयोध्यासँग जोड्नका लागि भिजिट जनकपुरधाम २०२४ अभियान विधिवतरूपमा सुरु गरिएको छ। जनकपुरधामलाई भ्रमण वर्षको रूपमा मानाउनका लागि जानकी मन्दिर प्रांगणबाट 'भिजिट जनकपुरधाम २०२४' अभियान सुरु गरेको छ।

जनकपुरधाम-अयोध्या धार्मिक नगरीसँगै एकअर्काको पुरकको रूपमा समेत रहेकाले रामायण सर्किट अन्तर्गत यसको विशेष महत्व रहेकाले धार्मिक पर्यटनीय नगरीको रूपमा समेत जोडनुपर्ने आवश्यकता रहेको मधेश प्रदेशका उद्योग वाणिज्य तथा पर्यटन मन्त्री सुनिता यादवले बताइन्। 'भिजिट जनकपुरधाम २०२४' अभियानमा रहेकाहरूलाई शनिबार जानकी मन्दिरको प्रांगणबाट विदाई गर्दै उद्योग वाणिज्य तथा

पर्यटनमन्त्री यादवले धार्मिक पर्यटनीय नगरीलाई जोड्नका लागि भिजिट जनकपुरधाम २०२४ ले विशेष माध्यम समेत रहेको बताए। उनले माता सीताको जन्मभूमि जनकपुरधाम, अयोध्या भगवान रामको जन्मभूमि रहेको भन्दै उद्योग वाणिज्य तथा पर्यटन मन्त्री यादवले सीता र रामको विवाहदेखि विवाह हुनु अघि रामले तोडेको धनुषको टुक्रालगायतका धार्मिक महत्वका विभिन्न स्थलसमेत रहेकाले यसको प्रचारप्रसारसँगै जनकपुरधाम-अयोध्याको भ्रमणले नै धार्मिक भ्रमण पूर्णरूपमा सफलता मिल्ने हुने यसको प्रचारप्रसारमा निरुत्साहका भिजिट जनकपुरधामको टिमलाई विदाई गर्दै शुभकामना समेत दिइन्। अ य र् १ ६ य र म र राम मन्दिरको प्राणप्रतिष्ठापछि जनकपुरधाममा भारतीय धार्मिक पर्यटकहरूको संख्यामा वृद्धि हुने

नैतिकवान् जनशक्ति उत्पादनमा विश्वविद्यालय

क्रियाशील रहेको शिक्षा मन्त्रीको भनाई

टुडे समाचारदाता
लुम्बिनी। शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्री एवं लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालयका सहकुलपति अशोककुमार राईले बौद्ध विश्वविद्यालय एउटा विशिष्टीकृत विश्वविद्यालय भएकाले यसको आफ्नै महत्व रहेको बताएका छन्।

उक्त विश्वविद्यालयका कुलपति प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'को अध्यक्षतामा शनिबार लुम्बिनीमा भएको लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालयको १५औँ सभा बैठकलाई सम्बोधन गर्दै शिक्षामन्त्री राईले यो विश्वविद्यालय मुलुकको मात्रै नभई अन्तर्राष्ट्रिय चासो र सरोकारको विश्वविद्यालय हो भन्ने। यसले विश्वसमुदायलाई शान्तिको सन्देशसहितको बौद्ध

शिक्षा फैलाउने र मुलुकका लागि दक्ष, सीपयुक्त र नैतिकवान् जनशक्ति उत्पादनमा निरन्तर काम गर्दै आएको बताए। शिक्षामन्त्रीले नेपालमा अनेकौँ पुरातात्विक क्षेत्र रहेका र त्यसको उत्खननका लागि आफ्नै मुलुकका जनशक्ति प्रयोग अपरिहार्य भएको

बताए। उनले कपिलवस्तुको तिलौराकोट क्षेत्र, नवलपरासीको रामग्राम क्षेत्रलगायत लुम्बिनीकै पनि अनेकै धेरै बौद्ध पुरातात्विक क्षेत्रको उत्खननमा लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालयका जनशक्ति प्रयोग गर्ने गरी मन्त्रालय, लुम्बिनी विकास कोष, पुरातत्व विभागले

जन्मस्थल लुम्बिनीलाई केन्द्रमा राखेर विश्वविद्यालयलाई बौद्ध शिक्षा, साहित्य, कला, इतिहासको अध्ययनअध्यापन तथा अनुसन्धान गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय प्रशिक्षण केन्द्र बनाउने ध्येयलाई भुल्न नहुनेमा जोड दिनुभयो। बौद्ध शिक्षामार्फत राष्ट्रिय शिक्षा विकासमा योगदान पुऱ्याउन योजनाबद्ध ढङ्गबाट अगाडि बढ्नुपर्ने आवश्यकता देखिएको उनले बताए। यसअघि प्रधानमन्त्री दाहालले लुम्बिनी विकास कोष परिस्मिन्न निर्माण भएको केन्द्रीय कार्यालय भवनको उद्घाटन गरे। करिब रु २२ करोड लागतमा बनेको भवनमा उपकुलपति कार्यालय, रजिष्ट्रार कार्यालय, अनुसन्धान केन्द्र, अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध केन्द्रको कार्यालय रहेछ।

खुला सीमामा मानव बेचबिखन रोकथामको चुनौती

टुडे समाचारदाता
काठमाण्डु। मानव बेचबिखनमा परेका २५ महिला तथा बालबालिकाको भारतबाट उद्धार गरिएको छ। माइती नेपाल कञ्चनपुरले एक वर्षको अवधिमा भारतका विभिन्न ठाउँबाट बेचबिखनमा परेका २५ जनाको उद्धार गरेको हो। भारतको पुनाबाट छ, मुम्बई र हिमाञ्चलबाट चार/चार, साङ्गली र दिल्लीबाट तीन/तीन, पञ्जाब र पिथौरागढबाट दुई/दुई तथा गुजरातबाट एक गरेर एक वर्षको अवधिमा २५ महिला तथा बालबालिकाको उद्धार गरिएको माइती नेपाल कञ्चनपुर संयोजक महेश्वरी भट्टले जानकारी दिइन्। उनका अनुसार

विभिन्न प्रलोभनमा परेर खुला सीमाको फाइदा उठाएर दलालले नेपाली चेलीलाई भारत लैजाँच गरेका छन्। मानव बेचबिखन रोकथाम तथा नियन्त्रणमा खुला सीमा चुनौती बनिरहेको उनको भनाई छ। "खुला सीमा प्रमुख चुनौतीका रूपमा छ, गरिब, बेरोजगार महिला तथा बालबालिकालाई विभिन्न प्रलोभनमा परेर दलाल नाका कटाउने गरेका छन्", उनले भने, "पछिल्लो समय सामाजिक सञ्जालको दुरुपयोगले पनि दलालको चञ्चलमा परिरेका घटना आइरहेका छन्।" माइती नेपालले नाका निगरानीका साथै उद्धार तथा समुदायस्तरमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम आयोजना गरिरहेको उनले

जानकारी दिए। एक वर्षको अवधिमा बेचबिखनको जोखिममा रहेका एक सय १८ जनालाई सीमा क्षेत्रबाट उद्धार गरिएको छ। माइती नेपालले बेचबिखनमा परेका अथवा त्यसको जोखिममा रहेका महिला तथा बालबालिकाको उद्धार गरेर मनोसामाजिक परामर्श प्रदान गर्नुका साथै पारिवारिक पुनर्मिलन गराउने गरेको छ। "आफ्नो खुट्टामा उभिनसक्ने बनाउन सीपमूलक तालिम पनि दिने गरेका छौं, भुट्टो प्रमाण पेस गरेर पनि कतिपयलाई नाका कटाएको पाइएको छ", उनले भने, "मानव बेचबिखन जस्तो जघन्य अपराध रोकन सरोकारवाला सबैले ध्यान दिनुपर्छ।" माइती नेपालले एक वर्षको अवधिमा

नेपालमा विकासको अभियान प्रारम्भ : अर्थमन्त्री

अर्थमन्त्री

टुडे समाचारदाता
त्रिभुली। अर्थमन्त्री डा.प्रकाशरण महतले नेपालमा विकासको अभियान सुरु भएको बताएका छन्। नुवाकोटको बेलकोटगाडी नगरपालिका-१ मा रहेको बेलकोट भञ्ज्याङ माविको स्वर्णजयन्तीलाई सम्बोधन गर्दै अर्थमन्त्री महतले देशमा विकासका गतिविधि चलायमान हुँदै मुलुक समृद्धितर्फ अघि बढ्न सुरु भएको बताए। विगतका वर्षमा देशको राजनीतिक अस्थिरता, द्वन्द्व, विनाशकारी भूकम्प, कोरोनाको सङ्क्रमणलगायत कारणले प्रभावित

भएको अर्थतन्त्र गतिशील बन्दै गएको बताए। "नेपालमा अब विकासले क्रमशः गति लिएको छ। हामी उद्यमी-व्यवसायीको आत्मविश्वास जगाउनुपर्छ", अर्थमन्त्री महतले भने, "मूल्यवृद्धिको दर क्रमशः घट्ने क्रममा छ। शेयर बजार उकालो लाग्दैछ। पर्यटकको आगमन र राजस्व वृद्धिले देशमा समाधानको अवसरलाई कार्यान्वयन गर्न सकिने आशा जगाएको छ।" देशको अर्थतन्त्र सुधारोमुख भएसँगै सरकारका अबका प्राथमिकता गुणस्तरीय शिक्षा र रोजगारको सिर्जनातर्फ केन्द्रित रहेका अर्थमन्त्रीले

बताए। "आगामी वैशाखमा हुने अन्तर्राष्ट्रिय लगानी सम्मेलनमार्फत वैदेशिक लगानी भित्र्याउन प्रयास गरिनेछ। देश सकारात्मकतर्फ अघि बढेको छ। केही हुन्छ भने भावनालाई जनताको बीचमा पुऱ्याउनुपर्छ। भ्रम र नकारात्मक टिप्पणी बन्द गर्नुपर्छ।" बेलकोट भञ्ज्याङ माविको स्वर्णजयन्तीका अवसरमा अर्थमन्त्रीले विद्यालयका लागि आवश्यक भौतिक संरचनाको निर्माण, गाउँको विकासका लागि सडकसहितको पूर्वाधार विकासको प्रबन्ध मिलाउन पहल गर्ने प्रतिबद्धता जनाए।

तपाईंको आज
पण्डित : ब्रम जी

मेष : वाद विवादबाट बच्नु।
बृष : पुरस्कार प्राप्त लाभ।
मिथुन : नयाँ कार्य हुने।
कनकट : बौद्धिक क्षमता।
सिंह : प्रतिभा सम्पन्नता।
कन्या : शिक्षामा उत्थिति।
तुला : पारिवारिक सुख।
वृश्चिक : धन वृद्धि सञ्चय।
धनु : प्रेम प्रसंग, मित्र सुख।
मकर : सुख समृद्धि हुने।
कूभ : भ्रमण अवसर हुने।
मीन : अवसर प्राप्त।

राशिफलले जस्तो दिनको संकेत गरेपनि कर्म गर्दा फल राम्रो पाइन्छ।

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

जनकपुरधाम ०४१

बारुण यन्त्र	५२००११	विद्युत फ्युज शाखा	५१०८३४, ५१०८३५
प्रहरी (हण्टीङ्गलाईन)	४२००९९, ४२०२९९, १००	साह केबुल	५२४७२२
एम्बुलेन्स (रेडक्रस)	१०२	जानकी केबुल	५२३७२८
एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज)	५२६०९०, ५२६०९१	म्याक्स टीभी	०४१-५१०८९७, ९८०१६६८६५२
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब)	९८०४८५१२६	नगर सेफ्टी टैंक सफाई सेवा	५२१२६२
अञ्चल अस्पताल	५२००३३	मुजेलिया प्रहरी चौकी	५२०७५०
जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचोक	५२५०११, ५२५८९९	सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	५२७२९३, ५२७८००
नेपाल शिक्षक संघ (एम्बुलेन्स)	९८०१६४४४५५, ९८५४०२८२९६	बुद्ध एयर	५२५०२२
जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चोक	५२५३४१	यति एयरलायन्स, शिवचोक	५१०३०१/५१०३०२
रक्तसंचार (रेडक्रस)	५२०८७०	होटल मानकी	९८५८९३३३, ९८५८९३३४
ॐ शक्ति अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र (एम्बुलेन्स)	९८५४०२७४३४	होटल रामा	५२३६५४
कृष्णा नर्सिङ्गहोम	५२९१९८	वेलकम होटल	९८०१६२००६५, ९८०१६२००६४
विरेन्द्र डेन्टल हेल्थ केयर	५२८४३७	गौतम होटल, बर्दिबास	०४४-५५००३४
आँखा अस्पताल	५२०३९७	जलेश्वर अस्पताल	०४४-५२००७०
रेडियो टुडे (९१ मेगाहर्ज)	९८०१६२६०२६	प्रहरी (जलेश्वर)	०४४-५२०००९
एयर पोर्ट	५१००५८, ५१००५२	एम्बुलेन्स (जलेश्वर)	०४४-५२०१००
		विद्युत (जलेश्वर)	०४४-५२००६६, ५२०१६६

जानकी मन्दिर प्रत्येक दिन

विहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
विहान पूजा आरती : ०७:०० बजे
विहान ढोका बन्द : १२:०० बजे
अन्न क्षेत्र : मिश्रक भोजन
दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे
सन्ध्या पूजा आरती:सँभ्रान्ना : ०७:३० बजे

राम मन्दिर प्रत्येक दिन

विहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
मंगल आरती : ०७:३० बजे
महापसाद भोग : १२:०० बजे
दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०३:३० बजे
सन्ध्या पूजा आरती सँभ्रान्ना : ०७:०० बजे
रात्रि भोग : ०९:१५ बजे
पट बन्द

रत्न सागर मन्दिर प्रत्येक दिन

विहान ढोका खुल्ने समय : ५:०० बजे
विहान पूजा आरती : ८:०० बजे
भोगराज लाग्ने समय : ११:३० बजे
निशुल्क अन्न क्षेत्र (दिउँसो) : १२:०० बजे
मन्दिर बन्द हुने समय : १२:०० बजे
खुल्ने समय (दिउँसो) : ४:०० बजे
रात्री आरती पूजा हुने समय : ९:३० बजे
रात्री मन्दिर बन्द हुने समय : १०:०० बजे

सर्वोच्च अदालतको आदेश अवज्ञा गर्दै ६ लेन सडक बिस्तार आयोजना कार्यालयले बिनामुआब्जा संरचना हटाउन खोजेको भन्दै सुनसरीको दुहबीका स्थानीयले शुक्रबार सुरु गरेको सत्याग्रहमा सहभागी स्थानीयवासी ।
तस्विर : रासस

चिकित्सक संघको अगुवाईमा म्याराथन दौड

दुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । नेपाल चिकित्सक संघ जनकपुर अञ्चल कमिटीको अगुवाईमा म्याराथन दौड गरिएको छ । नेपाल चिकित्सक दिवसको पूर्व सन्ध्यामा शनिबार म्याराथन दौड प्रतियोगिताको आयोजना गरिएको थियो । समाजका लागि चिकित्सक र चिकित्सकका लागि समाज मूल नाराका साथ मनाइँदै ७४औँ नेपाल चिकित्सक

दिवसको अवसरमा आयोजित म्याराथन दौडमा चिकित्सक, नर्स लगायतका एक हजार बढी जनाको सहभागिता रहेको नेपाल चिकित्सक संघ जनकपुर अञ्चल कमिटीका महासचिव रामजान यादवले बताए । स्वस्थ नागरिक निर्माणका लागि व्यायामा आवश्यक रहेको सन्देश दिनका लागि ७ किलोमिटरको बृहत म्याराथन दौड गरिएको यादवले बताए । फाल्गुन २० गते आइतबार

नेपाल चिकित्सक दिवसको अवसर पारेर मधेश प्रदेशको वर्तमान स्वास्थ्यको स्थिति र स्वास्थ्यको सूचकांक सुधारका लागि आगामी योजनाका विषयमा बृहत छलफल समेत गरिने उनेले बताए । छलफलमा मधेशको स्वास्थ्य मन्त्रालयका सचिव, स्वास्थ्य निर्देशनालयका निर्देशक, आपूर्ति शाखाका निर्देशक लगायतको सहभागिता रहने छ ।

'युवालाई नेतृत्वदायी भूमिका प्रदान गर्न सरकार क्रियाशील'

दुडे समाचारदाता
काठमाण्डु । युवा तथा खेलकुदमन्त्री डिगबहादुर लिम्बूले युवालाई रोजगारी सिर्जना गरी उद्यमशीलता, क्षमता र नेतृत्व विकासमा सरकारले जोड दिइएको बताएका छन् । राष्ट्रिय युवा परिषद्को नवौँ स्थापना दिवसको अवसरमा शनिबार शुभकामना सन्देश दिँदै उनेले नवीन सोच र उद्यमशील युवालाई राज्यको समग्र क्षेत्रमा नेतृत्वदायी भूमिका प्रदान गर्न सरकार क्रियाशील रहेको बताए । "मुलुकको कूल जनसंख्याको ४२.५६ प्रतिशत हिस्सा युवाले ओगटेका छन् । युवालाई रोजगार सिर्जना गरी उद्यमशीलता, क्षमता र नेतृत्व विकासमा सरकारले जोड दिइएको छ", मन्त्री लिम्बूले भने । युवाको सक्रिय सहभागितामा मुलुकको विकास र भविष्य निर्भर हुने भएकाले युवा सशक्तिकरणका लागि राष्ट्रिय युवा नीति अद्यावधिक गर्दै क्षमता विकास गरिने उनको भनाइ छ । मन्त्री लिम्बूले नवीन सोच, सुसंस्कृत, स्वरोजगार र आत्मनिर्भर युवा राष्ट्रनिर्माणको मेरुदण्ड भएको उल्लेख गर्दै सरकारले चालू

आर्थिक वर्षलाई युवा उद्यमशीलता प्रवर्द्धन वर्षका रूपमा घोषणा गरेको जानकारी दिए । स्थापना दिवसका अवसरमा परिषद्का उपाध्यक्ष सुरेन्द्र बस्नेतले सन्देश दिँदै युवाको क्षमता, सीप, नेतृत्व र उद्यमशीलताको विकासमा जोड दिइएको बताए । समृद्ध राष्ट्र निर्माणका स्वस्थ, कर्मठ र उद्यमी युवा तयार गर्नु शनिबारको आवश्यकता रहेको उनको भनाइ छ । उपाध्यक्ष बस्नेतले युवाको सर्वांगीण विकासका निमित्त नेपालको संविधान, दिगो विकासका लक्ष्य, विश्व मञ्चमा व्यक्त प्रतिबद्धता, योजना

आयोगको प्रतिवेदन, राष्ट्रिय युवा नीति, युवा भिजन २०२५ र १० वर्षे रणनीतिक योजनाले निर्दिष्ट गरेका मार्गचित्रका आधारमा दृढतापूर्वक अघि बढ्नुपर्ने बताए । युवाको हकहित संरक्षण गरी उनीहरूलाई नीति निर्माणदेखि कार्यान्वयन तहसम्म संलग्न गराई राष्ट्रिय विकासको मूल प्रवाहमा समावेश गर्ने उद्देश्यले विसं २०७२ फाल्गुन १९ गते परिषद्को स्थापना भएको थियो । अहिले सातवटै प्रदेश र जिल्ला तहमा परिषद् गठन गरिएको छ । स्थापना दिवसका अवसरमा शनिबार विभिन्न कार्यक्रमको आयोजना गरिएको छ ।

चुनावको चिन्ता नलिई काममा केन्द्रित हुन जरुरी: महामन्त्री शर्मा

दुडे समाचारदाता
टक्सार । नेपाली कांग्रेसका महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्माले कांग्रेसले २०८४ को गीत गाउन आवश्यक नरहेको बताएका छन् । नेपाली कांग्रेस भोजपुरको जिल्ला सम्मेलन तथा प्रशिक्षणमा शनिबार उनेले अन्त्य दलहरूले ल्याएको 'मिसन ८४'बाट मुलुकमा केही पनि कायापालट नहुने भन्दै त्यसले कांग्रेसलाई कुनै असर नगर्ने स्पष्ट गरे । "लोकतन्त्रमा चुनाव हुन्छ । कांग्रेसले ८४ को गीत गाउन आवश्यक छैन, चुनावको चिन्ता नलिई काममा

केन्द्रित अहिलेको आवश्यकता हो", उनेले भने । उनेले राणाशासनको अन्त्य गर्दै मुलुकलाई यहाँसम्म ल्याउन नेपाली कांग्रेसको प्रमुख योगदान भएकाले सबै पक्षलाई समेटेर समाजमा देखिएको निराशा चिर्दै अगाडि बढ्नु कांग्रेसको प्रमुख दायित्व दायित्व भएको बताए । "अरुले के गरेभन्दा पनि संयतपूर्वक कांग्रेस अगाडि बढ्न आवश्यक रहेको छ", महामन्त्री शर्माले भने, "नयाँ आएका ब्याण्डबाजामा सबैलाई नाचौनाचौ लागे पनि पुरानो नौमाति बाजाको छुट्टै महत्व छ ।"

अनुसन्धानमा प्रभाव पार्ने सामग्री सम्प्रेषण नगर्न प्रहरीको अनुरोध

दुडे समाचारदाता

काठमाण्डु । जिल्ला प्रहरी कार्यालयले चितवनले केही दिनअघि रत्ननगर नगरपालिका वडा नं १० मा रहेको एकटा शिशु निकेतन बोर्डिङ स्कुलमा कक्षा ८ मा अध्ययनरत १४ वर्षीया छात्राको मृत्यु घटनाका सम्बन्धमा अनुसन्धान जारी रहेको भन्दै अनुसन्धानमा प्रभाव पार्ने कुनै पनि विषयवस्तु सम्प्रेषण नगर्न आग्रह गरेको छ ।

कार्यालयका प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक श्रीराम भण्डारीले शनिबार एक विज्ञापित जारी गर्दै अनुसन्धानका वैज्ञानिक परीक्षण प्रतिवेदनहरू हालसम्म प्राप्त नभएको अवस्थामा अनुसन्धानमा प्रभाव पार्ने कुनै पनि विषयवस्तु सम्प्रेषण नगरीदिन आग्रह गर्नुभएको हो । विज्ञापितमा घटनाबारे गम्भीररूपमा अनुसन्धान भइरहेको पनि उल्लेख छ ।

"विद्यालयको होस्टलका अन्य साथीसहित बस्ने कोठाको सिलिङ पट्टा डोरीको पासो लगाई भुण्डी छात्राको मृत्यु भएको घटनाबारे जानकारी प्राप्त हुनासाथ तत्काल वरिष्ठ प्रहरी अधिकृतको कमाण्डमा घटनास्थल विशेषज्ञसहितको अनुसन्धान टोली घटनास्थलमा खटी घटनास्थल र मृतक शवको सुक्ष्म अवलोकन गरी प्रारम्भिक

चरणका अनुसन्धानका काम सम्पन्न गरी हाल सो घटनाको गम्भीररूपमा थप अनुसन्धान भइरहेको छ", विज्ञापितमा भनिएको छ ।

बालबालिकाको मृत्युजस्तो सेवेदशील विषयलाई अत्यन्त गम्भीरताका साथ लिई प्रचलित कानुनले निर्दिष्ट गरेबमोजिम नेपाल प्रहरीले आफ्नो पेशगत मूल्य, मान्यता, दक्षता र विवेक प्रयोग गरी अनुसन्धान गरिरहेको प्रहरीको भनाइ छ । "घटनाबारे वैज्ञानिक प्रयोग तथा प्राविधिक विश्लेषणसमेतका आधारमा तथ्यपरक वस्तुनिष्ठ अनुसन्धान गरिने पीडित परिवार र सम्पूर्णमा विश्वास दिलाउँछौं", प्रहरीले भनेको छ ।

प्रहरीले घटनाको तथ्यपरक वस्तुनिष्ठ अनुसन्धान जारी रहेको अवस्थामा यसै घटनालाई लिई विभिन्न सामाजिक सञ्जाल तथा सञ्चारमाध्यममा सम्प्रेषित विषयवस्तुप्रति यस कार्यालयको गम्भीर ध्यानकर्षण भएकोसमेत उल्लेख गरेको छ ।

प्रदेशका मन्त्री र सचिवको समन्वय बैठक सम्पन्न

दुडे समाचारदाता

काठमाण्डु । कर्णाली प्रदेशको राजधानी वीरेन्द्रनगर सुर्खेतमा तीन प्रदेशका आन्तरिक मामिला तथा कानुनमन्त्री र सचिवहरूबीचको समन्वय बैठकले प्रदेश प्रहरी समायोजनलगायतका विषयमा सातै प्रदेशका आन्तरिक मामिला तथा कानुनमन्त्री र नेपाल सरकारका गृहमन्त्रीबीच आगामी चैतको पहिलो हप्तामा बैठक बस्ने निर्णय गरेको छ ।

कर्णाली प्रदेश सरकारका आन्तरिक मामिला तथा कानुनमन्त्री कृष्णबहादुर जिर्सीको अध्यक्षतामा शनिबार सम्पन्न बैठकमा आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालय र गृह, सञ्चार र कानुन मन्त्रालयका मन्त्री तथा सचिवहरूबीच अन्तरप्रदेश अनुभव अदानप्रदान समेत गरिएको थियो ।

बैठकमा बागमती र सुदूरपश्चिम प्रदेशका आन्तरिक मामिला तथा कानुनमन्त्रीद्वय गजानारायण श्रेष्ठ र शिवदत्त भट्टका साथै कर्णाली प्रदेश सरकार आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालयका सचिव ध्रुव धिमिरे, सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालयका सचिव सुशील वैद्य र मधेश प्रदेश सरकार गृह, सञ्चार तथा कानून मन्त्रालयका सचिव

वीरेन्द्रकुमार यादवको उपस्थिति रहेको कर्णाली प्रदेश सरकार आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालयका सूचना अधिकारी रोशनबहादुर शाहीले जानकारी दिए ।

कर्णाली प्रदेश सरकारका आर्थिक मामिला तथा योजनामन्त्री बेदराज सिंहले कर्णाली प्रदेश ल्यानीको सम्भाव्य क्षेत्र भएको बताएका छन् ।

कर्णाली प्रदेश आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालय र आईसिटी फाउण्डेसन नेपालको संयुक्त आयोजनामा शुक्रबारदेखि सुर्खेतमा सञ्चालन भएको डिजिटल कर्णाली कन्क्लेभ (प्रविधि सम्मेलन)को शनिबार दोस्रो दिनको कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै मन्त्री सिंहले कर्णाली प्रदेश पानी, खानी र पर्यटनको प्रचुर सम्भावनाको प्रदेश भएको बताए ।

उनेले यसप्रकारको महत्त्वपूर्ण कार्यक्रमको आयोजना गरेको भन्दै आन्तरिक मामिला मन्त्रालय तथा आईसिटी नेपालप्रति कृतज्ञता प्रकट गरे । "हामीसँग प्राकृतिक, धार्मिक र सांस्कृतिक महत्त्वका सम्पदाहरू छन् । रैथानेबाली, जडीबुटी र बहुमूल्य पत्थरसहित ती सबैको आवश्यक पहिचान गरी ल्यानीको वातावरण सिर्जना

नेपालको बाह्य सम्बन्ध एक सय ८२ देशमा विस्तार

दुडे समाचारदाता

काठमाण्डु । नेपालले टोन्ना अधिराज्यसँग कूटनीतिक सम्बन्ध स्थापना गरेको छ । योसँगै नेपालको बाह्य सम्बन्ध एक सय ८२ देशमा विस्तार भएको छ ।

कूटनीतिक सम्बन्ध स्थापना गर्नेसम्बन्धी दस्तावेजमा संयुक्त राष्ट्रसङ्घका लागि नेपालका स्थायी प्रतिनिधि लोकबहादुर थापा र सोही विश्व संस्थाका निमित्त टोन्नाका स्थायी प्रतिनिधि भिलिमी भ्याङ्गा टोनेले हस्ताक्षर गरेका हुन् । नेपाल र टोन्नाबीच कूटनीतिक सम्बन्ध स्थापना भएको जानकारी राष्ट्रसङ्घका महासचिव एन्टोनियो गुटेर्रेसलाई प्रदान गरिने पत्रमा पनि उहाँहरूले हस्ताक्षर गरेका छन् ।

न्युयोर्कस्थित संयुक्त राष्ट्रसङ्घका लागि नेपालको स्थायी नियोगमा शनिबार बिहान आयोजित एक कार्यक्रममा दुवै देशका स्थायी प्रतिनिधिले उक्त

दस्तावेजमा हस्ताक्षर गर्नुभएको उक्त नियोगले जनाएको छ । त्यस अवसरमा दुवै देशका राजदूतले पारस्परिक सहयोग, द्विपक्षीय सम्बन्ध विस्तारका साथै क्षेत्रीय एवं अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरूमा

सहयोग एवं साझेदारी प्रवर्द्धन गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका थिए । टोन्नाले १४ सेप्टेम्बर १९९९ मा संयुक्त राष्ट्रसङ्घको सदस्यता प्राप्त गरेको हो । नेपाल र टोन्ना रूप ७७ र चीनका सदस्य हुन् ।

भगवान बचतको ११ औँ साधारणसभा सम्पन्न

दुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । भगवान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडको ११औँ साधारणसभा सम्पन्न भएको छ ।

संस्थाको अध्यक्ष सुजीतकुमार भट्टको अध्यक्षता एवं जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाका उपप्रमुख फिरोजी साहको प्रमुख आतिथ्यमा भएको ११औँ साधारणसभाको उदघाटन सत्रमा संस्थाको प्रतिवेदन एवं आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको थियो । पछिल्लो

समय सहकारी संस्थाहरूप्रति वित्तुणा बढीरहेको समयमा प्रमुख अतिथिको आसनबाट बोल्दै उपप्रमुख साहले सदस्य तथा ऋणीहरूको लगानी डुबन नदिन तर्फ सचेत हुनु आवश्यक रहेको बताए । उनले संस्थाले गरिब तथा विपन्नहरूले परिश्रम गरेर जम्मा गरेको पूजीको संरक्षण गर्नुलाई आफ्नो दायित्व बनाई क्षेत्र विस्तार तर्फ केन्द्रित हुन सल्लाह दिए ।

संस्थाका कोषाध्यक्ष रामकृपाल साहले आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका थिए । उनले

संस्थामा ३ सय ६८ कुल सदस्य संख्यामा रहेकोमा १ सय ५१ जना ऋणी रहेको बताए । संस्थामा २ करोड २६ लाख ८६ हजार २२ रुपैयाँ बचत रहेकोमा १ करोड ९७ लाख २० हजार ४ सय १४ रुपैयाँ ऋण बजारमा लगानी गरिएको छ । साधारणसभामा भगवान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडको उपाध्यक्ष रामप्रकाश साह, सचिव विजयनारायण ठाकुर, सदस्य प्रमोद कुमार अग्रवाल लगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

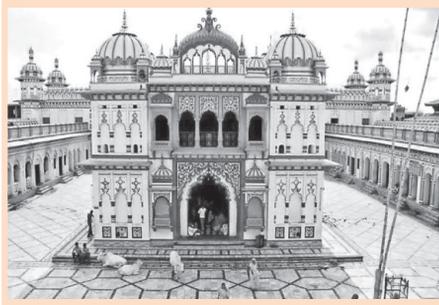
गठबन्धन पाँच वर्षसम्म टिक्छ : परराष्ट्रमन्त्री

दुडे समाचारदाता

भैरहवा । परराष्ट्रमन्त्री एवं नेपाली कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य एनपी साउदले यो गठबन्धन पाँच वर्षसम्म टिक्ने बताएका छन् । नेपाली कांग्रेस क्षेत्रीय कार्यसमिति, क्षेत्र नं ३ रुपन्देहीले शनिबार भैरहवामा आयोजना गरेको अन्तर्क्रिया कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै उनेले प्रजातन्त्र रक्षाका लागि गठबन्धनको आवश्यकता औल्याए । "जनताबाट अनुमोदित गठबन्धन भएकाले मन्त्रीको हेरफेर हुनसक्छ, उचित सहमतिको आधारमा प्रधानमन्त्रीको हेरफेर हुनसक्छ, तर गठबन्धन पाँच वर्षका लागि चलाउनुपर्छ", मन्त्री साउदले भने, "प्रजातन्त्र रक्षाका लागि, पार्टी र राष्ट्रका लागि, राष्ट्रमा

स्थिरताका लागि यो आवश्यक र उपयुक्त छ ।" फरक प्रसङ्गमा मन्त्री साउदले गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल सञ्चालनका लागि सरकार प्रतिबद्ध रहेको बताए । उनले भारतबाट हुनसक्ने सहयोगका लागि विभिन्न भ्रमणका बेला गम्भीररूपमा कुरा राखेको बताए । उनले विमानस्थल चाँडोभन्दा चाँडो सञ्चालन गर्नका लागि यसको मोडलका बारेमा चर्चा भइरहेको जानकारी दिए । मन्त्री साउदले सिमराको रुट अत्यन्त व्यस्त भएकाले भारतसँग थप रुटको विषयमा कुरा भइरहेको बताए । साना विमानका लागि रुट पाइए पनि बोइङ्लगायत रुटका लागि सरकार लागिपरेको उनेले स्पष्ट पारे ।

अन्वय गरेको पापबाट जनकपुरधाममा मुक्ति पाउन सकिन्छ । जनकपुरधाममा गरेको पापबाट मुक्ति पाउने स्थान अन्वय ठैन ॥

सम्पादकीय

गठबन्धन हेरफेरको संकेत

देशमा रहेको सत्ता गठबन्धन भत्किने संकेत देखिएको छ । भरतपुर महानगरपालिकाले भ्रमण वर्षको शुभारम्भ गर्न आयोजना गरेको विशेष कार्यक्रममा देशका सबै पूर्व प्रधानमन्त्री सहित प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड पनि पुगेका थिए । भ्रमण वर्षको उद्घाटन कार्यक्रमको मञ्चमा एकत्रित भएका वर्तमान र पूर्व प्रधानमन्त्रीहरूबीच शिष्टाचारपनि भएन् । एमाले अध्यक्ष समेत रहेका पूर्व प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले मञ्चासिन रहेका क्रमिपसका सभापति देउवा र नेकपा एमाले अध्यक्ष माधवकुमार नेपालसित हात मिलाएनन् । ओलीले मञ्चासिन प्रधानमन्त्री प्रचण्ड र पूर्व प्रधानमन्त्री नेपालसित हात मिलाउने औपचारिकता समेत निर्वाह नगरेपछि गठबन्धनमा चिरा पर्नेको प्रष्ट देखियो । ओली र नेपालबीच बोलचाल नहुनु सामान्य विषय पक्कै होइन । देशका शीर्ष नेताहरूबीच बोलचाल नहुनु सकारात्मक सन्देश होइन । भरतपुर महानगरपालिकाकी मेयर प्रधानमन्त्री प्रचण्डकी सुपुत्री गंगा छिन् । उनको आमन्त्रणलाई स्वीकार गरी सबै नेताहरू एउटै मञ्चमा जम्मा हुँदा देशमा सकारात्मक सन्देश जानु पर्छ्यो । तर त्यसो भएन् । प्रचण्ड र फलनाथ खनालसित उत्साहपूर्ण ढंगले संवाद भएपछि हेर्नेहरूले गठबन्धन टिक अवस्थामा नरहेको प्रतिक्रिया दिइरहेका थिए । पिछल्लो दिनमा प्रचण्ड र ओलीबीचको भेट बाक्लैएको छ । प्रधानमन्त्रीमा प्रचण्डले निरन्तरता चाहेका छन् । राष्ट्रिय सभाको अध्यक्षको आसन चुनावमा पनि प्रचण्डले ओलीको साथ चाहेका छन् । ओलीको सहयोगले प्रचण्ड माओवादी नेतालाई राष्ट्रिय सभाको अध्यक्ष बनाउन चाहेका छन् । क्रमिपसको दृष्टि पनि राष्ट्रिय सभाको अध्यक्षमाथि छ । क्रमिपस भित्र राष्ट्रिय सभाको अध्यक्ष कृष्णप्रसाद सिटौलालाई बनाउने सहमति लगभग भइसकेको छ । माओवादी भित्र पनि राष्ट्रिय सभा अध्यक्षका लागि प्रधानमन्त्री प्रचण्डमाथि दवाव बढेको छ । क्रमिपसले राष्ट्रिय सभाको अध्यक्ष र उपचुनावका लागि गठबन्धनलाई निरन्तरता दिए आफ्नो अनुकूल बनाउन चाहेको छ । क्रमिपसले अध्यक्ष नछाडने संकेत दिएपछि माओवादीले एमालेको सहयोग लिएर अगाडि बढ्ने मनस्थिति बनाइसकेको छ । एमालेकै सहयोगमा प्रधानमन्त्री बनेका प्रचण्डले भने तीन महिना पूरा नहुँदै साथ छोडेर क्रमिपससित गठबन्धन गरेको थियो । तर कोशी प्रदेशमा लगातार दुई पटक क्रमिपसले धोका दिएपछि प्रचण्ड भस्किएका छन् । उनले ओलीसित निकटता बढाएर देउवामाथि दवाव सृजना गरेका छन् । कोशी प्रदेशमा क्रमिपसका सभासदहरूले माओवादीलाई मद्दान नगरेपछि एमालेका उम्मेदवार राष्ट्रिय सभामा निर्वाचित भएका छन् । १८ पदमा घात नभए पनि कोशीमा भएको घातले प्रचण्डको मन दुखेको छ । उपचुनाव र राष्ट्रिय सभाको अध्यक्षको चुनावमा प्रचण्डले क्रमिपससित हिस्साबिताब बराबर गर्न खोजेका छन् ।

पुरुषोत्तम कर्ण

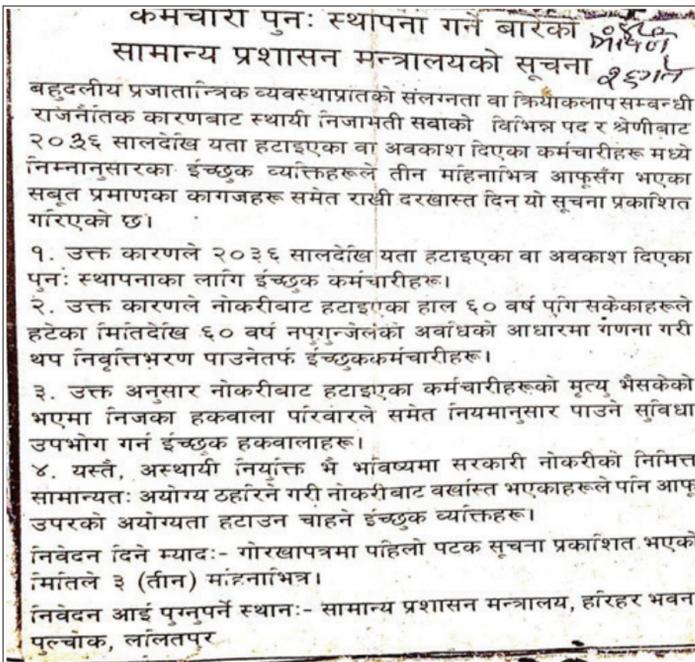
विभिन्न राजनैतिक मुद्दाको नाममा जनमत सङ्ग्रहको माग लिएर राजनैतिक प्रयोगशाला मा देश लाई फेरी धकेल्न खोज्ने प्रयास भैरहेको समयमा विगतको २०३६ साल जनमत सङ्ग्रह ले निम्त्याएको तत्कालीन समाजिक राजनैतिक ध्रुविकरण को विभिषिका र शासक वर्ग को निर्भर प्रतिशोध बाटाँपडित हरु आजीवन न्याय को पर्खाई मा बाचन बाध्य परिवेस को एउटाप्रतीनिधी घटना यहाँसमेतर्न खोजिएको छ ।

मधेशमा जनमत संग्रह र न्याय हराउँदाको परिवेश २०३६ साल जनमत संग्रहको चुनावी प्रचार प्रसारमा मुलुक दुई कितामा विभाजितसगै ध्रुविकृत भएको थियो । निर्दलीय र बहुदलीय व्यवस्थामा । जनकपुरधाम नजिकका गाउँहरूमा बहुदलीय पक्षमा खास गरेर नेपाली काँग्रेस समर्थित युवा विद्यार्थी र पञ्च पक्षीय सरकार संरक्षित तत्वहरूबीच ठाउँ ठाउँमा भडपसमेत भएको थियो । पञ्चायत पोषित पक्षहरू सरकारी शक्ति र ढुकुटीको सहयोगले डर, त्रासदीका बीच आम मानिसमा निर्दलीय व्यवस्था अपराजेय भन्ने भाव पुष्टि गर्ने गर्थे भने नेपाली काँग्रेसले आफ्नो नेपाल विद्यार्थी संघमा जुभार युवा नेता विमलेन्द्र निधिलाई केन्द्रीय अध्यक्ष थिए । त्यसपछि यस भेगका क्याम्पस र विद्यालयमा समेत बहुदल पक्षमा माहोल बन्दै गयो । यस क्षेत्रमा त्यतिबेला कट्टर पञ्च भोलानाथ भा हुनुहुन्थ्यो । वहाँले व्यापकरूपमा सरकारको शक्ति र ढुकुटीको भरपुर दुरुपयोग गर्दै निर्दलीय व्यवस्थाको प्रचार प्रसारका मुख्य हताकर्ता नै थिए । उनको प्रतिकारमा बहुदलीय पक्षका खास गरेर नेविसंघ समर्थित युवा विद्यार्थीहरूले स्वतः स्फुर्त विरोध पञ्चको कार्यक्रम राखिएको थियो । सो राति काँग्रेस समर्थित युवा विद्यार्थीहरू नेपालीको बहुदलीय पक्षको कार्यक्रमबाट फर्किंदै थिए । दुवै पक्षबाट व्यापक नारावाजी सुरु भएपछि अचानक माहोल उतेजक बन पुग्यो र स्थानीयहरूको सहयोगमा पञ्च भोला भालाई सकुशल फर्काउन बहुदलीय युवा पक्षलाई संयमित गराउँदै घर फर्काइएको थियो । तर यस घटनालाई भोला भाले आफुलाई कालोमोसो दलेको आफ्नो अपमान गराइएको भन्दै प्रतिशोध स्वरूप तत्कालीन पञ्चायती सरकारको सहयोगमा प्रहरी प्रशासनमार्फत व्यापक धरपकड सुरु गरिएको थियो । खास उमेर समूहका सबै युवालाई भुमिगत वा पलायन हुन बाध्य बनाइएको थियो । पञ्चायती दमन चक्रको

डरले काँग्रेस समर्थित युवा विद्यार्थीहरू भोगेन्द्र लाल कर्णलगायतकाहरूले त्यतिबेला पढाईलाई बीचै छाड्नु परेको थियो । र त्यपछि बाध्यतावश भुमिगत हुनु परेको थियो । त्यतिबेला नेविसंघका नेताहरूसंग मित्रवत सम्बन्ध भएका विद्यार्थी शम्भुनाथ ठाकुर एसएलसी परीक्षा छोडेर भारतमा भुमिगत हुनु परेको थियो । क्रयौँ महिनासम्म युवाहरूलाई पञ्चायती सुराकीको सहयोगमा प्रहरीको धरपकड चाँल नै रहयो । यस्ता खाले द्वेषपूर्ण प्रतिशोध यतिमै भने रोकिएन, पञ्च नेता भोला भालेस्थानीय सुराकीहरू मार्फत गंगुली टोलका उच्च पदस्थ सरकारी कर्मचारीहरूको नामावली बनाएर आफ्नो अनुकूल नभएका व्यक्तिकहरूको नाम बहुदलीय समर्थक पञ्चायत व्यवस्था विरोधी रहेको भन्दै तत्कालीन केन्द्रिय पञ्चायत नेतृत्व शहीददबारसम्म पठाए । यस्तो गोप्य नामावली बनिरहेको सुचना प्राप्त भए

देशव्यापिरूपमा अवकाश पत्र थमाइएको थियो । यही घटनालाई निजामति कर्मचारीको इतिहासमा जनमत संग्रह काण्ड भनेर चिनिन्छ । यो काण्ड पञ्चायत सरकारको बहुदल पक्ष माथि विजय भएको घोषणा पश्चात पञ्चायती दमन चक्रको भिषण शुरुवातको रूपमा लिने गरिन्छ । यसै प्रसँगलाई भुपु मुख्य सचिव उमेश मैनालीले आफ्नो आलेख मार्फत आफु पनि सो अवकाश सुचीमा रहेको तर आफुलाई आफ्नो हाकिम प्रमुख जिल्ला अधिकारीले बचाइदिएको भनेरई - कागजमा लेख्नु भएको छ । वि.सं. २०४७ मा बहुदलीय व्यवस्था घोषणा भएपछि बहुदलीय पक्षधर कृष्ण प्रसाद भट्टाई नेतृत्वको अन्तरिम सरकारले २०३६ सालको पीडित निजामति कर्मचारीहरूलाई स-सम्मान पुनःस्थापन गर्न सामान्य प्रशासन मन्त्रालय मार्फत सूचना जारी गरि निकालेको थियो । सम्पूर्ण पीडित कर्मचारी परिवारहरूको लागि यो समय निकै

घर फर्कनु भयो । तर सो निर्णय भनेर तयार गरिएको फाइल नै बेपत्ता भयो । सो फाइलमा के कसो निर्णय भयो भनेर आजीवन खोज तलास गर्दै दुवैजना गंगुलीवासी पीडितहरू अहिले स्वर्गीय भइसक्नु भएको छ । हालसम्म पनि दुवै जनाको परिवार २०४७ सालको पुनःस्थापनाको सूचना, निवेदनको रिजस्ट्री गरिएको रिसद र आफ्नो नेतृवाबाट पाएको सान्तनाबीच वहाँ र वहाँका छोरा, छोरीसहित परिवारजनले भोगेको पिडा र त्रासदीपूर्ण अवस्था निकै संकट र दयनीयपूर्ण वित्त्यो । बहुदलीय व्यवस्थापछि पनि निरन्तर उपेक्षाको शिकार हुँदा प्रजातान्त्रिक व्यवस्थाको अनुभूति भन्दा पनि पञ्चायती व्यवस्थाको धंगधंगी छरपस्टे रूपमा समाजमा देख्न सकिन्थ्यो । त्यतिबेलाको प्रजातन्त्रभन्दा अहिलेको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्थाबाट पनि कुनै किसिमको न्याय पाउन सकिएको छैन । पञ्चायती शासन व्यवस्थाका नेता रहेका पूर्वमन्त्री भोला भा अहिले हुनुहुन्न । तर समाजमा अहिले पनि कुनै न कुनै रूपमा राजावादीहरू टाउको उठाउने हससम्भव प्रयत्नरत छन् । अहिलेको अवस्थामा राजावादी भनाउँदाहरू भुत भौँ नागो नाच नाच नसके पनि समाजमा विदेश फैलाउन कम्मर कसेर लागिरहेका छन् । तर वहाँहरूले भने अहिलेसम्म पनि न्याय पाउन नसकेपनि हार्दका परिवारजनहरूमा न्यायको आश मरेको छैन । पीडित परिवारजन अहिलेसम्म पनि न्याय पाउने आशमा छन् । स्थानीय वडा काँग्रेस समिति मार्फत संसदमा आफुहरूले पञ्चायती शासकबाट पाएकोपीडा, डर, त्रास धाकधम्की र अन्यायका विरुद्ध लडेर ल्याएको बहुदलीय व्यवस्था पनि कुनैपनि किसिमको न्याय र क्षतीपूर्ति नपाउँदा पीडा घट्नु भन्दा बढि नै रहेको अनुभूति भइरहेको छ । मुलुकमा विभिन्न चरणमा व्यवस्था परिवर्तनबाट समेत त्यतिबेलाका न्यायप्रेमी आन्दोलनकारीहरूले गरेको संघर्षबाट मुलुकमा व्यवस्था त परिवर्तन भयो । तर व्यवस्था परिवर्तनका निमित्त आफ्नो र परिवारजनको ज्यान र भविष्यसमेत जोखिम हुँदा समेत परिणामस्वरूप रणभुल्लामा पर्नु परेको अवस्थाबाट विरतिएको जीवनबाट गुञ्जिनु पर्ने बाध्यता अर्भै पनि रहेको छ । नेतृत्वको रक्षादेखि व्यवस्था परिवर्तनमा लामबद्ध भएर डटेर सामना गरिरहँदासमेत आफ्नै नेतृत्ववर्गबाट उपेक्षाको शिकार हुँदा भने पिडादायी अवस्था हुँदो रहेछ । पीडित परिवार जन अहिलेसम्म पनि न्याय पाउने आशमा स्थानिय वडा काङ्ग्रेस समिति मार्फत सन्सद मा आफुहरूले पञ्चायती शासक बाट पाएको पिडा र बहुदल पश्चात पनि निकर्ष मा पुग्न नसकेको उचित क्षतिपुर्ती निम्ती ध्यानाकर्षण को लागि क्षेत्र का जन प्रतिनिधी तथा भुपु उपप्रधानमन्त्री विमलेन्द्र निधी को दैलो चाहिरहेका छन । तर पनि राजनीतिक परिवर्तन सिमित नेतृत्व वर्गको हातमा पर्दा वहाँहरूको परिवारजनमा लोकतन्त्रको सफलतुत सफलता प्राप्त भए पनि तल्लोस्तरका नेता तथा कार्यकर्ता एवं आश्रयनले भने अहिलेसम्म पनि लोकतन्त्रको आधारभुत आवश्यकताबाट वञ्चित हुनुपर्दा व्यवस्था परिवर्तन आमजनका लागि हुनुपर्ने देखिन्छ । यसका लागि आमस्तरबाटै सजग र सचेतना हुनुपर्ने देखिन्छ ।

गोरखापत्र मा मिति २०४७ श्रावण २६ गते प्रकाशित सुचना तस्वरमा हेर्नुस

लगतै विष्णु देव फाले भनसुन गरि आफ्नो नाम सो सूचीबाट हटाउन लगाए । तर जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा सहायक जिल्ला शिक्षा अधिकारी रहनु भएका देव वल्लभलाल कर्ण र जिल्ला प्रशासन महोत्तरी कार्यालयमा कार्यरत लेखापाल गुणाकेश लाल कर्ण भने भोला भालेको यस गोप्य नामावली सुचीको कोपभाजनबाट बाँचन सक्नु भएन । वहाँ दुवै जनालाई गोप्य सुराकीको भरमा सफाई पेश गर्नका लागि समेत मौका नदिएर एकाएक अवकाश-पत्र थमाइएको थियो । सोही दिन लगभग सबै राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूलाई विभिन्न प्रताडना दिदै बिना कारण

उत्साहपूर्णरूपमा लिने गरेको छ । तर वि.सं. २०४८ पछि गिरिजाप्रसाद कोइराला प्रधानमन्त्री हुँदा आन्तरिक कलह र विपक्षी एमालेपार्टीको फरक दृष्टिकोणका कारण अपेक्षित कार्यान्वयन सहज भएन । मध्यावधि चुनाव २०५१ पछि भएको संयुक्त सरकारमा विमलेन्द्र निधि सामान्य प्रशासन मन्त्री बनेपछि सो पुनःस्थापना सम्बन्धी फाइल मन्त्रपरिषदा लैजान लाग्दा उहाँले पीडित मध्येका गुणाकेश लाल कर्णलाई काठमाडौँ बोलाएर सुचीमा समावेश गरिएको नाम देखाउनु भयो । अन्ततः पीडितहरूले न्याय पाउने आश लिएर कर्णलगायतहरू

गठबन्धन बहसमा बन्धक बनेको काँग्रेस महासमिति

डिबी सुनार

नेपालको सबैभन्दा ठूलो, जेठो र लोकतान्त्रिक दल नेपाली काँग्रेसले यही महिनाको ७-१० गते आयोजना गरेको महासमिति भेलाले 'हाती आयो हाती आयो फुस्सा' भन्ने उखानलाई जीवन्त राख्न थप योगदान पुऱ्याएको विषय चोतफर्नी चर्चा भइरहेको छ । १४औँ महाधिवेशन मार्फत नेतृत्व चयन गर्दै नीति अधिवेशनका माध्यमबाट काँग्रेसको नीति तय गर्ने समझदारी भएको हुँदा यसभन्दा पूर्ववत् महाधिवेशनले अवलम्बन गर्दै आइरहेको पद्धतिको निरन्तरताको क्रमभङ्गता हो, गोदावरीमा आयोजना भएको महासमिति बैठक। बहुप्रतीक्षित महासमिति भेलाको जनअपेक्षा अनुरूप पार्टी र कार्यकर्ताको ठूलो पैँकमा आशा र विश्वास संचार गर्न नसकिरहेको दोष काँग्रेसलाई यतिबेला लागेको छ । २५ प्रतिशत महासमिति सदस्यहरूले धारणा राखेको उक्त बैठकमा अधिकांश महासमिति सदस्यहरूले महामन्त्री गगन थापाले प्रस्तुत गर्नुभएको सांगठनिक प्रतिवेदनको पृष्ठ २७ मा उल्लेख भएको गठबन्धनका बारेमा आफ्नो धारणाहरू केन्द्रित गरेका थिए ।

दुर्भाग्यपूर्ण भन्नुपर्छ, देश र जनताका गहन मुद्दाहरू नेपाली काँग्रेस जस्तो दलले अनिवार्य रूपमा घनीभूत छलफल गरेर टोस निर्णयमा पुग्दै महासमितिको अन्तिम दस्तावेजमा जबरजस्त तवरले समेटिनुपर्छ्यो तर बैठकले ऊर्जा कम नैरथता ज्यादा प्रवाह गर्‍यो।

हराएको संस्कृति

काँग्रेसका संस्थापक नेताहरू त्यो कालखण्डमा, जतिबेला अहिलेको जस्तो सूचना र ज्ञानको स्रोतमा सजिलै पहुँच हुँदैनथ्यो, चाहे संघर्षको मैदानमा हुन् या जलको कठोर समयमा होस्, अनवरत अध्ययन र ज्ञानको भोक्रमा सदैव तल्लीन रहन्थे। यो तथ्य

बीपी कोइराला, कृष्णप्रसाद भट्टाई र तत्कालीन अन्य नेताहरूको जीवनी अध्ययन गर्दा प्रष्ट हुन्छ। अफ्र भनी, बीपी कोइरालाको बहुआयामिक व्यक्तित्वले गर्दा नेपालको राजनीतिक माहोलले विश्वको ध्यान नै आकृष्ट गरेको थियो। बीपी कोइरालाको वैचारिक र सैद्धान्तिक स्पष्टता, नेतृत्व कौशलता, दृष्टिकोणमा दूरदर्शिता, भाषिक ज्ञान र राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरूमा दरिलो उपस्थितिका कारणले तत्कालीन समयमा काँग्रेसप्रति व्यापक जनआकर्षण र विदेशमा समेत नेपाली काँग्रेसप्रति चासो रहेको विषय ऐतिहासिक दस्तावेजहरूले प्रष्ट पार्दछ। विडम्बना भन्नुपर्छ, त्यस्ता मूर्धन्य हस्तीहरूबाट दीक्षित नेताहरू समेत वर्तमान अवस्थामा कताकता महत्वपूर्ण मुद्दाहरूको सवालमा अलमलमा परेका जस्ता देखिन्छन्। बीपी कोइरालाहरूको पुस्तामा अध्ययन गर्ने, कुनै पनि राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय विषयमा गहन छलफल गर्ने र दीर्घकालीन मुद्दाहरूको सवालमा बडो आत्मविश्वासी निर्णय गर्ने क्षमताको प्रदर्शन हुने गर्दथ्यो। प्रतिकूलतालाई अनुकूलतामा रूपान्तरण गर्ने खुबी राख्दथ्यो नेपाली काँग्रेसको त्यो पुस्ता।

असंलग्न आन्दोलन, समाजवादी अन्तर्राष्ट्रिय मञ्च लगायत विविध अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरूमा बीपी कोइरालाको अर्थपूर्ण सहभागिता र क्रियाशीलताले नेपालको अन्य मुलुकहरूसँगको सम्बन्ध विस्तार हुन मद्दत पुगेको देखिन्छ। बीपीको अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा लोभलाग्दो सक्रियताले गर्दा छिमेकी मुलुकका समकक्षी समेत सावधान रहन्थे भने तथ्य विभिन्न ऐतिहासिक दस्तावेजहरूले प्रष्ट्याउँदछन्।

उत्पन्न विवादका विषयमा तथ्यसंगत राय प्रस्तुत गर्दै अन्य देशका समकक्षी नेताहरूसँग खुलेर छलफल गर्ने ताकत बीपी कोइरालाले राख्नुहुन्थ्यो भने तथ्य चीनसँग सगरमाथाको विवाद समाधान गर्दै नेपालको पक्षमा निर्णय गराउनुथियो। नेपाल र तिब्बतको विवादलाई लिएर भारतका तत्कालीन प्रधानमन्त्री नेहरूले संसदमा दिएको अभिव्यक्तिको जवाफमा बीपीले तिब्बतसँगको विवादको मामिला हाम्रो आन्तरिक मामिलाको विषय भएकोले नेपाल यसको समाधान गर्न सक्षम रहेको र आवश्यक परे संयुक्त राष्ट्रसंघमा गएर यसको हल निकालिनेछ भन्ने प्रष्ट जवाफ दिँदै राजनीतिक स्पष्टता प्रदर्शन गर्नुभएको थियो।

'विरासत भनेको मैले आफ्ना लागि के गरे भन्ने कुरा होइन, विरासत भनेको आउने पुस्ताको लागि मैले के गरेको छु भन्ने कुरा हो', ब्राजिलका प्रसिद्ध व्यावसायिक मुक्केबाज खेलाडी भिडोर बेल्लोर्टले भनेको जस्तो भाव नेपालका विद्यमान राजनीतिक दलले अपनाउन सकिरहेका छैनन्।

बीपी कोइरालाको पुस्ताले गर्नुभएको कर्मले उहाँपछिको पुस्ताको लागि मार्गचित्र बनेको छ र अहिलेको पुस्ता समेत त्यही बाटोमा हिँडिरहेको छ। वर्तमान क्रियाशील राजनीतिक पुस्ताले आगामी पुस्ताका निमित्त कस्तो मार्गचित्र दिएर जाने भन्ने विषय अर्भै अलमलमा रहेको देखिन्छ।

नेपाली काँग्रेसको अहिलेको केन्द्रीय समितिको संयोजन बडो गज्जबको छ । शासन पद्धति र पार्टी राजनीतिको गहिरो अनुभव बढुलेका सभापतिको पुस्ता अनि आशा र भरोसाको बिम्बका रूपमा रहेका महामन्त्रीद्वयको पुस्ता।

कुनै पनि राजनीतिक दलका निमित्त सांगठनिक बनोटका हिसाबले यस्तो गजबको केमेष्ट्री विरले मिल्ने गर्दछ। यति हुँदाहुँदै पनि नेपाली काँग्रेसको महासमिति बैठकले आगतको निमित्त दीर्घकालीन महत्वका मुद्दा उपर छलफल गर्दै स्पष्ट मार्ग कोर्नबाट भने चुकेको देखिन्छ।

अलमलिएको बाटो

नेपाली काँग्रेसले आफ्नो पार्टीको व्यक्तित्व जीवन भन्दा माथिका बोक्नुपर्ने थुप्रै मुद्दा छन्, जुन राष्ट्रका र जनताका मुद्दाहरूसँग सम्बन्धित रहेका छन्। भर्खरै सम्पन्न महासमितिको बैठकमा राष्ट्रको जीवन र जनताका मुद्दाहरू ओभरलेमा परेका देखिन्छन्। देशको वर्तमान आर्थिक अवस्थाका बारेमा, विद्यमान राजनीतिक संकेतको मोचनका बारेमा, शान्ति प्रक्रियाका थाती रहेका कार्यभारलाई तार्किक निष्कर्षमा पुऱ्याउने कर्म, सचिवालयको सफल कार्यान्वयन लगायत तमाम प्रमुख मुद्दाहरूका बारेमा घनीभूत छलफल हुन नसक्नु नेपाली काँग्रेस वर्तमान अवस्थामा अलमलमा परेको प्रष्ट देखिन्छ।

बर्दलिंदो अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थितिका बारेमा विदेश नीति जस्तो संवेदनशील मुद्दामा छलफल हुन नसक्नु जस्ता विषयले पार्टी वैचारिक संकेतको दलदलमा फस्नेको भान भएको छ। महासमिति बैठक जहाँ यी र यस्ता तमाम विषयहरूमा घनीभूत छलफल भएर स्पष्ट दृष्टिकोण निर्माण गर्दै विद्यमान समस्याहरूलाई निकास दिन सक्नुपर्छ्यो, तर काँग्रेस यो बेला मुलुकको

'ट्रबलसुटर' को उपाधि चुनबाट चुकेको छ।

नेपाली काँग्रेसले बोक्ने मुद्दाहरू माथि गरिने विमर्श र निर्णयले मुलुकले रोञ्जुपर्ने दीर्घकालीन बाटो दोधारमा रहेको छ। देशमा उत्पन्न हुन खोजिरहेका प्रतिगामी कदमहरू, पश्चगामी गतिविधि र अतिवादी क्रियाकलापहरूका कारणले गर्दा मुलुकले विभिन्न आन्दोलनबाट प्राप्त गरेका तमाम उपलब्धिहरूलाई विस्थापित गर्ने खतराको घन्टी बजिरहेका छन्। तत्कालीन रूपमा निरूपण गर्नुपर्ने यस्ता तमाम मुद्दाहरूका बारेमा आवश्यक रणनीतिक कदमहरूका बारेमा यो महासमिति बैठकले निर्णय गर्नुपर्छ्यो। पार्टीभित्र पनि अनेकनु दृष्टिकोणहरू सतहमा आइरहेका छन्, जस्तै नेपाललाई हिन्दु राज्य घोषणा गर्नुपर्ने माग सम्बन्धी हस्ताक्षर अभियान नै सञ्चालन भयो, ती मुद्दाहरूमा समेत स्पष्ट दृष्टिकोण सार्वजनिक गर्नुपर्छ्यो यो महासमिति बैठकले।

प्रायःजसो सबै प्रमुख र साना राजनीतिक दलहरूले स्वीकार गरेको तर स्पष्ट दृष्टिकोण सहित निर्णय दिन नसकेको पेंचिलो विषय हो निर्वाचन प्रणाली। निर्वाचन प्रणालीका बारेमा राजनीतिक दलहरूले नै विरोधाभासपूर्ण टिप्पणीहरू गर्दै आइरहेका छन्। २०६२/६३ को जनआन्दोलनको महत्वपूर्ण उपलब्धिहरूमध्येको मिश्रित निर्वाचन प्रणाली एक हो भन्ने गर्दछेँ र सँगै यो निर्वाचन प्रणालीले राजनीतिक स्थायित्व पनि प्रदान गर्न सकेन भनिरहेका छौं।

कुनै पनि उपलब्धिहरू यति छोटो अवधिमा किन यसरी व्यवस्थाका निमित्त अप्रिय हुँदै गइरहेका छन् भन्ने कुराको हल दिने कर्म अन्य दलभन्दा नेपाली काँग्रेसको हो। समानुपातिक र समावेशी सहितको प्रतिनिधित्व २०६२/६३ आन्दोलनको अर्को महत्वपूर्ण उपलब्धिको रूपमा हामीले ग्रहण गरेका छौं, तर हामीले अपनाएको विधिप्रति आज चोतफर्नी आलोचना भइरहेको छ। यसले पार्टी पँकमा नैराश्वतता पैदा गरिरहेको छ। हामीले अपनाएको निर्वाचन प्रणाली र समावेशी समानुपातिक अवधारणा एकअर्कामा अन्तर्निहित विषय हुन्। यी दुवै विषयले सुरासनको अवस्थालाई प्रत्यक्ष प्रभाव पारिरहेका हुन्छन्। सुरासनको सदर्थमा पनि नागरिकको पँकमा व्यापक असन्तुष्टि रहेको छ। भ्रष्टाचार, बेथिति र राजनीतिक दलहरूप्रति चरम असन्तुष्टिका कारणहरू पहिल्याउँदै समाधानको दिशानिर्देश गर्ने जिम्मेवारी नेपाली काँग्रेसको हो

जुन विषयहरूमा महासमिति सदस्यहरूबाट बुलन्द आवाज सुकारित हुन सकेन।

महासमितिको बैठक अनेकनु दुष्टिका हिसाबले सबैको चासो रहेको हुनाले पनि केन्द्रीय समितिका पदाधिकारीहरूमा आफूले उठान गरेको मुद्दालाई कसरी पारित गराउने भन्ने होडबाजी चलेको थियो जसका कारणले भेलाको माहोलको केन्द्र नै गठबन्धनको मुद्दा भइदियो। गठबन्धनको मुद्दा यसरी गलपसो भइदियो कि मानौँ यसको विषयमा धारणा व्यक्त गर्ने महासमिति सदस्यले उक्त विषयलाई उच्चारण नगर्दा व्यक्त भएको धारणाले नै पूर्णता नपाउला भन्ने चिन्ताको माहोल बनेको देखिन्थ्यो। उपसभापति पूर्णबहादुर खड्काले प्रस्तुत गर्नुभएको नीति प्रस्ताव, महामन्त्री गगनकुमार थापाले प्रस्तुत गर्नुभएको सांगठनिक प्रस्ताव, महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्माले प्रस्तुत गर्नुभएको समसामयिक राजनीतिक प्रस्ताव भित्र रहेका बहुतेर दीर्घकालीन महत्वका मुद्दाहरू उपर सुभाब प्रकट गर्ने महासमिति सदस्यहरू नगन्य मात्रामा रहेका थिए।

नेपालको वर्तमान अर्थतन्त्रको प्रभावले आम नागरिकलाई प्रत्यक्ष असर परेको हुनाले हुनसक्छ, अर्थमन्त्री प्रकाशशरण महतले प्रस्तुत गरेको आर्थिक प्रतिवेदनमा सुभाब दिँदै गर्दा अलमलको भावमा 'वर्तमान आर्थिक संकेत समाधानको नेतृत्व नेपाली काँग्रेसले लिनुपर्छ' भन्ने भाव सहित केही महासमितिका सदस्यहरू प्रस्तुत भए।

यदि लोकतान्त्रिक शक्तिले ठिक हिसाबका साथ राष्ट्र र जनताका मुद्दाप्रति सोचविचार गर्न सकेन भने देशको भविष्य अन्यायप्रस्त हुन्छ। बीपी कोइरालाले भन्नुभएको जस्तो यदि नेपाली काँग्रेसले सही समयमा आवश्यकता अनुसारको निर्णय लिन सकेन भने मुलुक अनिर्णयको बन्दी बनिरहन्छ।

मुलुकको जिम्मेवार राजनीतिक दल भएको कारणले गर्दा यस प्रकृतिका नीति तय गर्ने बैठकले एउटा बेले ऊर्जा सहितको सन्देश प्रवाह गर्नुपर्छ। नेपुली काँग्रेसले अख्तियार गर्ने नीतिले पार्टीको निजी जीवनलाई के-कस्तो प्रभाव पार्छ भन्ने कुराले महत्व निश्चय पनि राख्दछ तर त्योभन्दा पनि ठूलो महत्व देश र जनताको दीर्घजीवनमा असर गर्ने भएकोले आगामी समयमा हुने यस्ता बैठकले सार्थक हस्तक्षेप सहितको दिशाबोध गर्नुमा केन्द्रित हुन सक्नुपर्छ।

प्रदेश संरचना सङ्घ र स्थानीय तहलाई जोड्ने महत्त्वपूर्ण रहेको प्रधानमन्त्रीको भनाई

टुडे समाचारदाता लुम्बिनी । प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले सङ्घीय प्रणालीमा प्रदेश संरचना सङ्घ र स्थानीय तहलाई जोड्ने महत्त्वपूर्ण सेतु भएको बताएका

“नेपालको सङ्घीयता अभ्यास उदाहरणीय बनाउनुपर्छ, त्यसका लागि हामी सबैले अन्तरमनदेखि नै सङ्कल्प गर्न जरूरी छ।” लुम्बिनी प्रदेशले विकास, समन्वय, सहकार्यलगायतका

त्यसलाई अवसरमा बदलेर मात्रै व्यवस्थाविरोधीहरूको षडयन्त्र निस्तेज पार्नुपर्छ। यसका निमित्त सबैले साभा, समन्वयात्मक र सकारात्मक योगदान गर्नुपर्छ।” प्रधानमन्त्रीले संविधान

नाममा केन्द्रबाट योजना र बजेट तोकेर पठाउने प्रचलन विगतमा विद्यमान रहेको उल्लेख गर्दै प्रधानमन्त्री दाहालले यसपटक त्यस्तो सोच र परम्परा तोड्ने सङ्कल्प गरिएको बताए। सङ्घीय कानूनहरू निर्माणमा सरकार सक्रियरूपमा लागिरेहेको जानकारी दिँदै प्रधानमन्त्री दाहालले सङ्घीय शिक्षा ऐनको मस्यौदा संस्था प्रस्तुत भइसकेको, सङ्घीय निजामती सेवा ऐन दर्ताको प्रक्रियामा रहेको र प्रहरी ऐनलगायतका अन्य मस्यौदा पनि छिट्टै संस्था प्रस्तुत हुने दावी गरे।

प्रधानमन्त्री दाहालले विश्वशाान्तिका अग्रदूत गौतमबुद्धको जन्मभूमि लुम्बिनी शान्तिको उद्गमभूमि र पुण्यभूमिका रूपमा मात्रै परिचित नभएर विभिन्न परिवर्तनका आन्दोलनको नेतृत्व, अग्रगण्य र परिवर्तनका नामले समेत उक्तै परिचित रहेको उल्लेख गरे। उहाँ भने, “लुम्बिनी क्रान्ति र शान्तिको समिश्रणको सबैभन्दा राम्रो दृष्टान्त हो।”

नेपाली राजनीतिक आन्दोलन, सामाजिक जीवन, ऐतिहासिकता र सम्भावनाका दृष्टिले लुम्बिनी प्रदेश अग्रणी स्थानमा रहेको उनको भनाइ थियो। प्रधानमन्त्री दाहालले जनयुद्ध, ऐतिहासिक जन आन्दोलन लगायतका राजनीतिक-सामाजिक परिवर्तनमा लुम्बिनी प्रदेश र प्रदेशवासीले महत्त्वपूर्ण योगदान रहेको स्मरण गरे।

कोरोला नाका पूर्णरूपमा सञ्चालन गर्न प्रधानमन्त्रीसमक्ष आग्रह

टुडे समाचारदाता

बागलुङ । नेपाल-चीन जोड्ने मुस्ताङको कोरोला नाका पूर्णरूपमा सञ्चालनमा ल्याउन प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'समक्ष माग गरिएको छ।

अन्तरदेशीय व्यापार र पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि सो उत्तरी नाका नियमित सञ्चालनका लागि पहल थाल्न सरकारको ध्यानाकर्षण गराइएको हो। शनिबार बागलुङको सर्वसिद्धिधाम पञ्चकोटमा आयोजित 'अनन्तश्री ब्रह्माण्डीय महायज्ञ'मा सहभागी प्रधानमन्त्री दाहालसमक्ष नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकालले मुलुकको विकास र समृद्धिका लागि कोरोला नाका नियमित सञ्चालनमा ल्याउनुपर्ने बताए।

उनले केही समयअघि भएको चीन भ्रमणका क्रममा कोरोलालगायत नेपालसँगका उत्तरी नाका सञ्चालनमा प्रधानमन्त्रीले लिनुभएको पहलप्रति आभार व्यक्त गर्दै कोरोला नाका छिट्टै पूर्णरूपमा सञ्चालनमा आउनेमा विश्वास व्यक्त गरे। “कालीगण्डकी करिडोर र मध्यपहाडी लोकमार्ग आयोजनालाई समयमै सम्पन्न गर्न सकिनेमा कोरोला नाकालाई सक्रिय र सहजरूपमा सञ्चालनमा ल्याउन सकिन्छ, यसतर्फ प्रधानमन्त्री र सरकारको विशेष ध्यान जानेछ भने हाम्रो विश्वास छ”, अध्यक्ष ढकालले भने।

पञ्चकोटबाट मुक्तिनाथ हुँदै कोरोला नाका जोड्ने सडक निर्माणलाई उच्च प्राथमिकता राख्न उनले प्रधानमन्त्रीसमक्ष आग्रह गरे। विश्वका सन्तान अनुयायीहरूको आस्थाको केन्द्र मुक्तिनाथ रहेको भन्दै अध्यक्ष ढकालले त्यस क्षेत्रलाई सांस्कृतिक, प्राकृतिक एवं धार्मिक सम्पदाथलका रूपमा विकास गर्नुपर्ने अध्यक्ष ढकालले बताए। पञ्चकोटमा निर्माण थालनी भएको विश्वशाान्त कलशको पूर्णताका लागि सरकारको सहयोगको अपेक्षा लिइएको उनको भनाइ छ। सर्वसिद्धिधाम पञ्चकोटका सङ्कल्पकर्ता

स्वामी कमलनयनार्चयले चीन जोड्ने कोरोला नाका सञ्चालन हुनसकेमा मुलुकको समृद्धिमा ठूलो टेवा पुग्ने उल्लेख गरे। “मुक्तिनाथ क्षेत्र हुँदै मानसरोकारको यात्रा गर्न सकिने अवस्था सिर्जना गर्न सकियो भने धार्मिक पर्यटनका माध्यमबाट देशले ठूलो लाभ लिन सक्छ, यसतर्फ प्रधानमन्त्रीज्यूमाफर्त सरकारको ध्यान जाओस्”, उनले भने। कोरोला नाका जोड्ने सडक सुविधासम्पन्न हुनसकेमा सम्पन्न मुक्तिक्षेत्रको विकासले गति लिने स्वामी कमलनयनार्चयले बताए। उनले जनस्तर र सरकारी क्षेत्रको साथ र सहयोगबाट पञ्चकोटले नयाँ स्वरूप पाएको बताए। उनले व्यवस्थित सडक, खानेपानी र पार्किङस्थलको व्यवस्थापनमा सरकारका निकायको सहयोग आवश्यक रहेको धारणा राखे।

प्रधानमन्त्री दाहालले बागलुङ, म्यादी हुँदै मुस्ताङको कोरोला नाका जोड्ने सडकको स्टरोनतिका लागि सरकारको आगामी नीति

तथा कार्यक्रम र बजेटमा प्राथमिकता दिने प्रतिबद्धता जनाउनुभयो। “प्रधानमन्त्रीका हैसियतले कोरोला नाकालाई नियमित सञ्चालन गर्ने र त्यहाँको सडक निर्माणमा मेरो ध्यान गएको छ, आगामी सरकारले ल्याउने नीति तथा कार्यक्रम र बजेटमा पनि यो विषय प्राथमिकताका साथ समेटिन्छ”, उनले भने।

प्रधानमन्त्री दाहालले मुलुकको आर्थिक समृद्धिका लागि धार्मिक पर्यटन महत्त्वपूर्ण आधार भएको बताए। उनले कोरोला नाका सञ्चालनमा आउँदा आर्थिक गतिविधिसँगै पर्यटन आवागमनमा पनि उल्लेख्य वृद्धि हुने विश्वास व्यक्त गरे। प्रधानमन्त्री दाहालले भौतिक विकासमा ढोँड रहेको वर्तमान विश्वमा आध्यात्मिक चिन्तनको विकास गर्न नसके समाजमा स्थायी शान्ति प्राप्त नहुने धारणा राखे। उनले सरकारसहितको व्यावहारिक शिक्षामा जोड दिए।

राष्ट्रियसभालाई संवैधानिक र कानुनीरूपमै कमजोर बनाइयो : सांसद देव

छन्। लुम्बिनी प्रदेशसभाको शुक्रबारदेखि सुरु हिउँदे अधिवेशनको दोस्रो बैठकलाई शनिबार सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्री दाहालले सङ्घीयताका नवीन र असल अभ्यासको अनुकरण र अवलम्बन गर्दै नेपालले सङ्घीयता र लोकतन्त्रको अनुभव अभ्यास गरेर विश्वसामु देखाउनुपर्ने बताए। उनले भने,

विषयमा महत्त्वपूर्ण योगदान गरेको भन्दै प्रधानमन्त्री दाहालले सङ्घीयता कार्यान्वयन र सेवा प्रवाहका क्षेत्रमा अभ धेरै काम बाँकी रहेको बताए। “आगामी दिनमा सङ्घीयता कार्यान्वयन, विकास र समृद्धि एवं सेवा प्रवाहका क्षेत्रमा धेरै काम बाँकी छ”, उनले भने, “सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रले अथाह सम्भावना देखाएको छ,

निर्माणको आठ वर्ष पूरा हुँदा समेत सङ्घीयता कार्यान्वयनमा रुचि नदेखाउने, वित्तीय प्रशासनिक अधिकारको हस्तान्तरण गर्न नचाहने प्रवृत्ति अहिले पनि विद्यमान रहेको उल्लेख गर्दै आफू त्यसलाई तोड्न लगातार लागिरेहेको स्पष्ट पारे। प्रदेशलाई आर्थिक अधिकार दिने नचाहने, कथक्कदाचित दिइहालेमा पनि सशर्त अनुदानका

काठमाण्डु । संविधान निर्माणका क्रममा राष्ट्रियसभालाई कस्तो बनाउने भनेर गम्भीररूपमा छलफल चल्यो। यसलाई अधिकारसम्पन्न, प्रतिनिधिमुलक र गुणस्तरीय कसरी बनाउने भनेर बहस, छलफल चलेको थियो। एकथरिले राष्ट्रिय सभालाई बलियो र अधिकारसम्पन्न बनाउने वकालत गरिरहेका थिए भने अर्कोथरिले प्रतिनिधिसभालाई नै बढी अधिकार दिएर राष्ट्रियसभालाई कमजोर बनाउन चाहन्थे। गणितीय रूपमा दोस्रो विचारधारा भएकोको जीत भयो। प्रतिनिधिसभालाई मात्र प्राथमिकता दिइयो र राष्ट्रियसभालाई कमजोर बनाइयो। मैले राष्ट्रियसभामा बिताएको ६ वर्ष अवधिको सैद्धान्तिक, राजनीतिक र व्यवहारिक निचोड यही हो।

दुई सदनात्मक संसदीय व्यवस्था भएका प्रजातान्त्रिक देशको अभ्यास हेर्ने हो भने दुवै सदन उक्तै शक्तिशाली र अधिकारसम्पन्न पाइन्छन्। नेपालमा पनि राष्ट्रियसभालाई अधिकारसम्पन्न बनाउन सकिन्थ्यो। सरकार गठन/पुनर्गठनको काम जहाँ पनि तल्लो सदनले गर्छ। त्यसमा माथिल्लो सभाको कुनै भूमिका हुँदैन र त्यो भूमिका राष्ट्रियसभाले मान्नु पनि हुँदैन।

संसदीय लोकतन्त्र भएका मुलुकमा विनियोजन विधेयक पनि तल्लो सदनमै पुग्नु हुन्छ। हाम्रो संविधान निर्माणका क्रममा पनि यी दुईवटा कुराको विशेषाधिकार प्रतिनिधिसभालाई दिने अर्थात् राष्ट्रियसभामा यी दुईवटा अधिकार नजाओस् भनेर भयो। बाँकी सम्पूर्ण कुरामा दुवै सभाको बराबर अधिकार बनाऔं भनेर भनिएको थियो। तर प्रतिनिधिसभालाई संवैधानिक र कानुनी रूपमै बलियो बनाइयो। त्यसका केही उदाहरण यहाँ उल्लेख गर्न चाहन्छु।

विधेयकको सन्दर्भमा प्रतिनिधिसभालाई विशेषाधिकार दिइएको छ। प्रतिनिधिसभामा उत्पत्ति भएको विधेयक राष्ट्रियसभामा आउँदा १५ दिनभित्रमा संशोधन सुभाषसहित फिर्ता भइसक्नुपर्छ। फिर्ता नपठाएको खण्डमा प्रतिनिधिसभाले जस्तो पारित गरेको छ त्यस्तै पारित हुने व्यवस्था रहेको छ। तर राष्ट्रियसभामा उत्पत्ति भएको विधेयक कति समयमा प्रतिनिधिसभाले फिर्ता पठाउने भनेर कानुनमा कहँकै उल्लेख छैन।

राष्ट्रियसभालाई कमजोर बनाएको अर्को उदाहरण भनेको संयुक्त समितिमा सभापतिको चयन हो। प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रियसभाका दुईवटा संयुक्त संसदीय समिति छन्। जसमध्ये एउटा समितिको सभापति राष्ट्रियसभालाई

“कुनै पनि देश बच्ने भनेको राजनीतिक नेतृत्वले हो। मुलुक निर्माणमा राजनीतिक नेतृत्वले मुख्य भूमिका रहन्छ भने त्यसमा सहयोगात्मक भूमिका कर्मचारी संयन्त्रको रहन्छ। यी दुई क्षेत्र इमान्दार, जवाफदेही र सुशासनको पक्षमा लाग्ने हो भने मुलुकको समृद्धि

दिने र अर्को समितिको सभापति प्रतिनिधिसभालाई दिने भनेर सिक्नो राष्ट्रियसभाले संशोधन पेश गरेको छ। संयुक्त समितिको एउटा सभापति राष्ट्रियसभाबाट हुनुपर्छ भनेर माथिल्लो सभाका सबै सांसदले ऐक्यबद्धतासहित संशोधन समेत हाल्नुभएको थियो। यसले माथिल्लो सदनको गरिमा र ओभर थप बढाउँछ भन्ने थियो। तर ठूला दलका केही व्यक्तिले त्यसलाई असफल बनाए। राष्ट्रियसभालाई थप अधिकार दिनुहुँदैन भनेर संविधान बनाउने बेलामा जो लागिपरेका थिए, नियमावली बनाउँदा पनि उनीहरूले त्यसलाई स्वीकार गरेनन्। अर्को उदाहरण, संसदीय सुनुवाई समितिमा १५ सदस्य छन्। जसमा प्रतिनिधिसभाका १२ र राष्ट्रियसभाका तीन मात्रै सदस्य छन्। यो समितिमा सबै दलको प्रतिनिधित्व हुने र राष्ट्रियसभालाई पनि न्यायपूर्ण रूपमा समावेश गराउने हो भने कम्तीमा राष्ट्रियसभाका पाँच सांसद त्यसमा रहने व्यवस्था गरौंभन्दा त्यो पनि हुन सकेन। यो भनेको राष्ट्रियसभालाई कमजोर देखाउने, शक्तिको अभ्यास गर्न नदिने र रबरस्ट्याम्प बनाइराख्ने जस्तो व्यवहार भएको छ।

यसरी हामी पहिलो त संविधान निर्माणमै चुक्कौं। दोस्रो, नियमावलीमा संशोधन गरेर पनि केही अधिकार राष्ट्रियसभालाई दिन सकिन्थ्यो। त्यसमा पनि चुक्कौं। संविधान बनाउने बेलादेखि अहिलेसम्म राष्ट्रियसभालाई बारम्बार कमजोर बनाउने काम भएको छ। नियमावलीमा संशोधन गरेर थप केही अधिकार दिन सकिन्थ्यो। त्यसलाई संविधानले रोकेको थिएन। तर त्यसो पनि

हुन सकेन। नेतृत्व पद्धिका भएका धेरैले यो कुरा बुझेनन्। केहीले बुझे पनि बुझ पचाए। मौन बसे। संसद्को विधायिकी भूमिका कमजोर हुँदै गएको भन्दै आलोचना भइरहेका छन्। कानुन निर्माणमा सरकारको कमजोरी छ। विधेयक ल्याउने जिम्मेवारी सरकारको हो। सरकारले विधेयक ल्याएपछि संसदले विजनेस पाउने हो। हुनत: गैरसरकारी विधेयक पनि हुन्छन्। तर आमरूपमा विधेयक ल्याउने काम सरकारको हो। पछिल्लो तीनवटा अधिवेशनमा कानुन निर्माणको काम सुस्त भयो, अति आवश्यक विधेयक पनि आउन सकेनन् भनेर आलोचना भइरहेको छ। त्यो स्वाभाविक पनि हो। सरकारले संसदि भन्न विधेयक नै ल्याएन। संसदा दर्ता नै नभएपछि छलफल र पारित पनि भएनन्। यसको जवाफदेहिता सरकारले लिनुपर्छ।

संसदीय समितिका गतिविधमाथि पनि प्रश्न आउने गरेको छ। राष्ट्रियसभाको सदस्यका हैसियतले मैले यसअन्तर्गतका समितिको कुरा गर्नु मात्रै उचित हुन्छ। राष्ट्रियसभान्तर्गतका चार समितिका गतिविधिको समीक्षा गर्दा म सन्तुष्ट छु। म सदस्य रहेको विधायन व्यवस्थापन समितिका कामको संसदीय र राजनीतिक वृत्तमा राम्रो प्रशंसा भएको छ। यो समितिले राम्रो काम गरेको छ।

राष्ट्रियसभाका अरु समितिले पनि राम्रो काम गरेका छन्। संसदीय समितिमा स्वार्थको टकराव हुने गरी सदस्य नियुक्त भएका तथा समितिका कामको प्रभावकारिता कम देखिएका भनेर कुरा राष्ट्रियसभा अन्तर्गतका समितिको हकमा लागू हुँदैन। यद्यपि, प्रतिनिधिसभाका

नेतृत्वले मुख्य भूमिका रहन्छ भने त्यसमा सहयोगात्मक भूमिका कर्मचारी संयन्त्रको रहन्छ। यी दुई क्षेत्र इमान्दार, जवाफदेही र सुशासनको पक्षमा लाग्ने हो भने मुलुकको समृद्धि सम्भव छ। जनतालाई सहज सेवाप्राप्त गर्न, औद्योगिक र कृषि क्रान्ति गर्न सन्दर्भमा इमान्दारिताका साथ स्वच्छ भाएर नलाग्ने र राजनीतिक तथा कर्मचारी संयन्त्रको नेतृत्व नसुध्ने हो भने मुलुक बन्दैन। उच्च राजनीतिक र कर्मचारी संयन्त्र सुध्ने भने प्रतिक्रान्ति हुन सक्छ। धेरै देशमा क्रान्ति पछि प्रतिक्रान्ति र प्रतिगमन भएका उदाहरण छन्। त्यस कारण सुशासनको पक्षमा, भ्रष्टाचार र घुसखोरीको विरुद्धमा सबै राजनीतिज्ञ र कर्मचारी लाग्न आवश्यक छ।

मैले २०७० सालदेखि २०७४ सम्म संविधानसभामा र त्यसयताको ६ वर्ष राष्ट्रियसभामा बिताएँ। यो अवधिमा मैले संसदा रहेर कानुन निर्माणमा वा नागरिकका जनजीविकाका कुरा संसदा उठाउने सबालामा के-कस्तो भूमिका खेलेँ भनेर अरूले समीक्षा गर्ने कुरा हो। राजनीतिक वृत्त, प्राज्ञिक तथा बौद्धिक जगत र आम सर्वसाधारणलाई नै मेरो कामको समीक्षा गर्न आग्रह गर्दछु। संसदीय अभ्यासमा केही गल्ती कमजोरी पनि भए। म त्यो स्वीकार्छु। विद्युतीय कारोबारसम्बन्धी विधेयकलाई विद्युत विधेयक भनेर संसदा बोलेको कुरा गल्ती थियो। त्यसको म आत्मालोचना गर्छु। त्यसदिन म राजविराजबाट काठमाडौँ आउँछु भन्ने आशा छ।

हामीले शून्य समय, विशेष समय र केही सार्वजनिक महत्त्वका विषयमा सङ्कल्प प्रस्ताव संसदा राखेर आमजनताका जनजीविका समस्यालाई संसदा उठाउने गरेका छौं। प्राकृतिक प्रकोप, विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय चुनौतीलगायत समासमायिक विषयमा पनि राष्ट्रियसभाभित्र जोडदार रूपमा कुरा उठाएका छौं। सत्तापक्ष र प्रतिपक्ष दुवैतर्फका सांसदबाट यस्ता कुरा उठेका छन्। सरकारको तर्फबाट केही जवाफ आएको पनि छ। केही पहलकदमी र प्रतिबद्धता भएका छन्। तर जति हुनुपर्ने हो, त्यो हुन सकेको छैन। जनतासँग जोडिएका विषयमा जवाफ दिन विषयमा सरकारले तदारकता देखाउनुपर्छ। संसदा सांसदले उठाएका प्रश्नको जवाफ त्यही दिन सम्भव नभए पनि भोलिपल्ट वा पर्सिपल्ट सरकारले दिनेपर्छ। सरकारले के काम गरिरहेको छ भन्ने जनप्रतिनिधिलाई संसदाफर्त बताउनुपर्छ।

कुनै पनि देश बच्ने भनेको राजनीतिक नेतृत्वले हो। मुलुक निर्माणमा राजनीतिक

टुडे समाचारदाता काठमाण्डु । उपप्रधानमन्त्री एवं गृहमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठले विपश्यना ध्यानले जीवन रूपांतरण गर्न सघाउ पुऱ्याउने भएकाले जीवनपर्यन्त ध्यानको अभ्यास गर्न कैदीबन्दीलाई सुझाव दिनुभएको छ। ललितपुरको नक्खु कारागारमा नेपाल विपश्यना केन्द्रद्वारा सञ्चालित १० दिने ध्यान शिविरको शनिबार समापनका अवसरमा उनले हेरेक दिन विपश्यना ध्यानको अभ्यासमा लाग्न कैदीबन्दीलाई अनुरोध गरे।

“ध्यानले तपाईंहरूलाई कारागार छाडेपछि असल जीवनयापन गर्न सहयोग पुऱ्याउँछ, हिजो के भयो त्यो बिसंनुस्, अब समाजमा फर्कदा यहाँहरू अरुभन्दा असल हुनुहुन्छ”, ध्यानले कैदीबन्दीको जीवनमा रूपांतरण ल्याउने उल्लेख गर्दै उपप्रधानमन्त्री श्रेष्ठले भने, “असल नागरिक बन्ने प्रक्रियामा ध्यान अभ्यासले धेरै नै सहयोग पुऱ्याउने छ, तपाईंहरू त्यस्तर्फ अघि बढ्नुहोला।”

ध्यानमाफर्त आफूलाई हेर्ने, चिन्ने र फेर्ने प्रक्रियाको विधिद्वारा सुसंज्ञित गर्न सकियो भने सिक्नो समाजलाई नै परिवर्तन गर्न सकिने उनको भनाइ छ। “यहाँहरूले जीवन परिवर्तनको पहना प्राप्त गर्नुभएको छ, त्यसलाई सदैव अनुकरण गरिरहनुहोला”, उनले भने। सरकार कैदीबन्दीको कारागार जीवन सहज बनाउन, श्रमको सदुपयोग हुने स्थिति बनाउन तथा मानिसक र शारीरिक स्वास्थ्य राम्रो बनाउन क्रियाशील रहेको उल्लेख गर्दै उनले कैदीबन्दीलाई रूपांतरण गर्ने, जीवन फेर्ने अभियान चलाउन खोजिएको बताए। “जेलभित्र पनि ध्यान शिविर चलाउने त्यसकै कदम हो, सबै बन्दीलाई ध्यान विधिद्वारा जीवन रूपांतरण गराउन लागिनेको छ”, उनले भने।

ध्यान कार्यक्रममा सुरुआतको अनुभव समापनसम्ममा सुखवा परिणत हुने सुनाउँदै उनले एकपटकको ध्यानले मात्र जीवन रूपांतरण

गृहमन्त्रीको सुझाव- जीवन परिवर्तनको 'गहना'लाई अनुकरण गरिरहनुहोला

नहुने बताए। “शिविरले विधि सिकाएको छ, अब आफैले अभ्यास गर्नुपर्छ”, उनले भने, “गृह मन्त्रालयले मातहतका सबै निकायमा छोटो अवधिको ध्यान अभ्यासलाई अघि बढाएको छ।” कारागारमा पर्याप्त समय लिएर चलाइएको विपश्यना ध्यान कार्यक्रमले कैदीबन्दीको जीवनमा रूपांतरण ल्याउने विश्वास व्यक्त गर्दै उपप्रधानमन्त्री श्रेष्ठले अब दैनिक यसको अभ्यास गर्न सुझाव दिए। “ध्यान आफ्नो जीवन रूपांतरणका लागि नै गरिने हो, ध्यानले स्वअनुसाशित हुन सिकाउँछ”, उनले भने, “बन्दीको जीवनमा रूपांतरण आउँदा समाज र देशलाई फाइदा हुन्छ, पहिलो फाइदा भने बन्दीलाई नै हुन्छ।”

वर्तमान सरकार मुलुकलाई राजनीतिक परिवर्तन अधिकार प्राप्तिका क्षेत्रमा मात्रै सीमित हुन नदिई समाज रूपांतरणमा अघि बढाउन खोजिरहेको बताए। “राजनीतिक परिवर्तनलाई माध्यम र साधन बनाएर सिक्नो समाजको रूपांतरण गर्नुपर्छ भनेर सरकार क्रियाशील छ”, उपप्रधानमन्त्री श्रेष्ठले भने, “शिक्षा, स्वास्थ्य, रोगजारीलगायत आधारभूत आवश्यकता पूरा गरेर जताले नयाँ जीवन पाउनुपर्छ, सरकारको ध्यान यसतर्फ छ।”

उपप्रधानमन्त्री श्रेष्ठले यही फाल्गुन ८ गते नक्खु कारागारमा ध्यानकेन्द्रको उद्घाटन गर्नुभएको थियो। विपश्यना ध्यान केन्द्रको लगानीमा उक्त ध्यानकेन्द्र निर्माण गरिएको कारागार कार्यालयका प्रमुख कल्पना धिमिले जानकारी दिए। १० दिनसम्म चलेको सो ध्यान शिविरमा तीन सुरक्षाकर्मीसहित ४८ कैदीबन्दीले सहभागिता जनाएका थिए। नेपाल विपश्यना केन्द्रले देशभरि १९ ध्यानकेन्द्र निर्माण गरेको छ। नक्खु कारागार ध्यान केन्द्र तीन महिनाको तयारीपछि सञ्चालनमा आएको हो। केन्द्रले १६ देशका कारागारमा शिविर सञ्चालन गरिसकेको विपश्यना ध्यानकेन्द्रका क्षेत्रीय आचार्य डा रुप ज्योतिरले जानकारी दिए।

ब्राजिलको ब्रासिलियामा 'एक्सपो नेपाल २०२४'

दुई समाचारदाता

काठमाण्डु । ब्राजिलको राजधानी ब्रासिलियामा शनिबारदेखि नेपाली दूतावास र एक सिटि प्रालिको आयोजनामा 'एक्सपो नेपाल २०२४' सुरु भएको छ।

ब्राजिलका श्रममन्त्री लेलियो बेन्तेस कोहेकाको प्रमुख आतिथ्यतामा शुभारम्भ भएको उद्घाटन समारोहमा ब्राजिलका पर्यटन उपमन्त्री तथा कार्यकारी सचिव आना कार्ला मचाडो, ब्राजिलका कानुन उपमन्त्री, ब्राजिलको सन्धी अदालतका न्यायाधीश, ब्राजिलियन ट्युभल एजेन्सी सङ्घ (अबाब)का अध्यक्ष, ब्राजिल राष्ट्रिय उद्योग परिसङ्घका अध्यक्षलगायतको उपस्थिति रहेको त्यहीँस्थित नेपाली दूतावासले जनाएको छ। कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि ब्राजिलका श्रममन्त्री लेलियोले नेपालको प्राकृतिक सौन्दर्य, सांस्कृतिक सम्पदाको प्रशंसा गर्दै दूतावासले आयोजना गरेको यो कार्यक्रमले दुई देशबीच सम्बन्धमा नयाँ आयाम ल्याउने विश्वास व्यक्त गरे।

नेपाली दूतावासको निमन्त्रणाप्राप्त भएको सो कार्यक्रममा विभिन्न २० भन्दा बढी देशका राजदूतको उपस्थिति थियो। ब्राजिलका लागि नेपाली राजदूत निर्मलराज काफ्लेले नेपाल र ब्राजिलको मैत्रीपूर्ण द्विपक्षीय

सम्बन्धबारे चर्चा गरे। उनले एक्सपो ब्राजिलका नागरिकलाई नेपालसँग जोड्ने माध्यम हुनसकेको धारणा राखे। ट्रेकिङ एजेन्सिज एसोसिएसन अफ नेपाल (टान) का महासचिव विनोद सापकोटाले एक्सपोले ब्राजिलका नागरिकलाई नेपाल युनैपेर्न देश हो भनेर जानकारी दिन महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने बताए। नेपाल ब्राजिलदेखि भौगोलिक दूरीले टाढा भए पनि दूरी अर्थतन्त्र भएकाले नेपालसँग जोड्न दूतावासले गरेको प्रयास सकारात्मक भएको उनको भनाइ थियो।

नेपाल उद्योग परिसङ्घका महाप्रबन्धक दीपकराज जोशीले नेपाल भौगोलिक र प्राकृतिकरूपमा ब्राजिलजस्तै भएकाले त्यहाँका लगानीकर्तालाई नेपालमा निर्भरक भएर भ्रमण र लगान गर्न आग्रह गरे। नेपालका विविध क्षेत्रबारे जानकारी दिने उद्देश्यले आयोजना गरिएको 'एक्सपो नेपाल २०२४' मा नेपाली व्यवसायीले २२ प्रदर्शनी कक्ष राखेका छन्। प्रदर्शनी कक्षमा नेपाल धुन् चल्नेका लागि विभिन्न आकर्षक प्याकेजका साथै नेपाली मौलिक खानाका परिकार, नेपाली गलैचा र नेपाली कला संस्कृति भन्दाका काठका सामग्री राखिएका छन्। यहीँ मार्च १ देखि सुरु एक्सपो मार्च ३ तारिखसम्म चल्नेछ।

ठमेलमा पर्यटकको चहलपहल बढ्यो

काठमाण्डु । पर्यटकीय याम सुरु हुनैलागेको बेलामा सङ्घीय राजधानी काठमाण्डौको मुख्य पर्यटकीय केन्द्र ठमेलमा पर्यटकको चहलपहल सुरु भएको छ।

पदयात्रा र पर्वतारोहणका लागि उपयुक्त याम वसन्त ऋतु सुरु भएसँगै ठमेलका गल्ली, चोक तथा पसलमा बाह्य पर्यटकको चहलपहल देखिन थालेको हो। नेपालमा मार्च, अप्रिल र मे महिनालाई पर्यटकीय यामका रूपमा लिने गरिन्छ। वसन्त ऋतुको सुरुआतसँगै अनुभूति प्रकृतिक विविधताले भरिपूर्ण नेपालको सौन्दर्यको अवलोकनका लागि विश्वका विभिन्न मुलुकबाट पर्यटक आउन थालेका हुन्। सन् २०२० मा विश्वका विभिन्न मुलुकसहित नेपालमा सुरु भएको कोरोना महामारीबाट थलिँएको नेपालको पर्यटन क्षेत्रले यो याममा थोरै भए पनि गति लिने अपेक्षा व्यवसायीले गरेका छन्।

ठमेलको चाक्सिबारीमा अन्तराष्ट्रियस्तरको आयुर्वेद चिकित्सामार्फत पर्यटकलाई उपचार गर्दै आउनुभएका स्या सङ्घ नेपालका सचिव एवं जेन स्याका सञ्चालक रामदेव महतो पछिल्लो समय नेपालको पर्यटन क्षेत्रले सकारात्मक मोड लिएको बताउछन्। "अन्य समयमा दैनिक पाँच/सात जना स्याका लागि आउनुहुन्थ्यो, पछिल्लो केही दिनदेखि २० देखि २५ जनासम्म आउने गर्नुभएको छ, यो नेपाली पर्यटन व्यवसायीको लागि खुसीको कुरा हो", उनी भन्छन्। व्याप्तिसोसहित काठमाण्डौको ठमेलमा सञ्चालित पाँचतारे द मल्ल होटलका फुड एण्ड बेभरेज इञ्चारज राम पुडासैनी पछिल्लो समय होटलमा बाह्य पर्यटकको संख्या वृद्धि भएको बताउछन्। "पर्यटक याम सुरु भएर होला, मार्च महिनामा ६० प्रतिशतभन्दा बढी होटलका कोठा बुकिङ भएका छन्", उनी

काठमाण्डौ महानगरपालिका-२६ का वडाध्यक्ष रूपायामा तिवारी बाटोमा ढल हाल्दा बाटो बिग्रिएको बताउछन्। एक हप्ताभित्र ठमेलमा बिग्रिएका सडक कालोपत्र गर्ने तयारी महानगरपालिकाले गरिरहेको उनको भनाइ छ। काठमाण्डौभित्र भित्रिने ८० प्रतिशतभन्दा बढी पर्यटक ठमेल घुम्नका लागि आउने गरेका छन्। ठमेललाई सफा र सुन्दर बनाउनका लागि महानगरपालिका लागि रहेको वडाध्यक्ष तिवारी बताउछन्।

भन्छन्।

ठमेलमा डेढ दशकदेखि ह्याण्डिक्लापको व्यवसाय गर्दै आएका कलेक्सनकी मीनाकुमारी बाँस्तोला पर्यटकीय याम सुरु भएसँगै उलन, परिमना, फेल्तलगायतका सामग्रीको व्यापार बढ्ने विश्वास व्यक्त गर्छन्। "कोरोना अगाडिजस्तो व्यापार छैन, पर्यटकको चहलपहलले आशा भने जागेको छ, सायद गत वर्षभन्दा यस वर्ष व्यापार पक्कै राम्रो हुन्छ", उनी भन्छन्। ठमेलमा दरबार हेरिटेज होटल सञ्चालन गर्दै आउनुभएका दिनेश ढकाल

फ्रेबुअरीदेखि होटलमा पर्यटकको संख्या बढेको बताउछन्। "फेब्रुअरीमा हाम्रो होटलमा समग्रमा भन्दा ७० प्रतिशत हाराहारीमा होटलका कोठा भरिएका थिए, मार्चमा पनि ८० प्रतिशत भरिने आशा हामीले लिएका छौं", ढकाल भन्छन्।

ठमेल पर्यटन विकास परिषद्का उपाध्यक्ष विमल धमला पछिल्लो समय ठमेलमा बाह्य पर्यटकको चहलपहल बढेको बताउछन्। "पर्यटकीय याम सुरु भएर पनि होला, ठमेलमा यतिबेला पर्यटकको चहलपहल बाक्लोरूपमा देख्न सकिन्छ", उनी भन्छन्। ठमेल पर्यटन विकास परिषद्

का अनुसार ठमेलभित्र दुईहजारभन्दा बढी व्यवसायी आबद्ध छन्। ठमेलमा पर्यटकको चहलपहल भए पनि ढल र बिजुलीका तार बिच्छानका लागि सडक खन्दा पर्यटकलाई हिँडडुल गर्न समस्या भएको छ। ठमेल काठमाण्डौ महानगरपालिका-१६, १७, २६ र २७ वडामा पर्छ। ठमेलको अधिकांश क्षेत्र भने २६ नं वडामा पर्छ।

काठमाण्डौ महानगरपालिका-२६ का वडाध्यक्ष रूपायामा तिवारी बाटोमा ढल हाल्दा बाटो बिग्रिएको बताउछन्। एक हप्ताभित्र ठमेलमा बिग्रिएका सडक कालोपत्र गर्ने तयारी महानगरपालिकाले गरिरहेको

उनको भनाइ छ। काठमाण्डौभित्र भित्रिने ८० प्रतिशतभन्दा बढी पर्यटक ठमेल घुम्नका लागि आउने गरेका छन्। ठमेललाई सफा र सुन्दर बनाउनका लागि महानगरपालिका लागि रहेको वडाध्यक्ष तिवारी बताउछन्।

वसन्त ऋतु साहसिक पर्यटनका लागि उपयुक्त समय हो। यो याममा हिमाल र पहाडी डाँडापाखा साथै नदीमा जलयात्राका लागि पर्यटकले रुचाउने गर्दछन्। यस्तै, पर्वतारोहणका लागि पनि नेपाल उपयुक्त मुलुक हो। सर्वोच्च शिखर सगरमाथा, अनन्तपूर्णा, मनास्लु, कञ्चनजङ्गलगायतका आठ हजार मिटरभन्दा माथिका हिमशृङ्खलासमेत नेपालमा रहेका छन्। अधिकांश विदेशीले आरोहणका लागि सगरमाथा नै जान खोज्ने गरेका छन्। नेपाल पर्यटन बोर्डको तथ्याङ्कअनुसार नेपालमा गत वर्षको तुलनामा यसवर्ष फेब्रुअरी महिनामा बाह्य पर्यटक आउने संख्या उल्लेख्य मात्रामा वृद्धि भएको छ। बोर्डका सूचना अधिकारी एवं निर्देशक मणिराज लामिछाने यस वर्षको फेब्रुअरीमा मात्र नेपालमा विभिन्न मुलुकबाट ९७ हजार ४२६ पर्यटक भित्रिएका छन्।

गत वर्ष सन् २०२३ को फेब्रुअरीमा ७३ हजार दुई ५५ पर्यटक नेपाल भित्रिएका थिए। यो वर्ष फेब्रुअरीमा सबैभन्दा बढी भारतबाट पर्यटक नेपाल भ्रमणमा आएका छन्। बोर्डका अनुसार फेब्रुअरीमा २५ हजार पाँच सय ७८ पर्यटक नेपाल भित्रिएका छन्। त्यस्तै, चीनबाट नौ हजार एक सय ८०, अमेरिकाबाट नौ हजार ८९, थाइल्याण्डबाट चार हजार सात सय ९९, बेलायतबाट चार हजार पाँच सय ७९, बङ्गलादेशबाट चार हजार ९९, श्रीलङ्काबाट तीन हजार ६ सय ८४ पर्यटक नेपाल आएका छन्। नेपाल भ्रमणमा आउने विदेशी पर्यटकको औसत बसाई १३ दिनसम्म हुने गरेको छ भने दैनिक खर्च ४५ डलरसम्म हुने गरेको पाइन्छ।

गुरास पदमार्ग निर्माण

दुई समाचारदाता

भोजपुर । भोजपुरको रामप्रसादलाई गाउँपालिकाले डाम्बुड (गुरास) पदमार्ग निर्माण गरेको छ। प्राकृतिकरूपमा मनोरम क्षेत्रलाई समेटेर डाम्बुड (गुरास) पदमार्ग निर्माण गरिएको हो।

यस क्षेत्रमा रहेको नेपालको राष्ट्रिय फूल लालगुरासको संरक्षणसँगै आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक भित्र्याउने लक्ष्यका साथ पदमार्ग निर्माण थालिएको गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सन्तोष पोखरेलले बताए। यसलाई मुख्य पर्यटन क्षेत्रको रूपमा स्थापित गराउने लक्ष्यका साथ निर्माण थालिएको उनको भनाइ छ।

आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको आवागमन बढाएर आर्थिक स्रोतको रूपमा जोड्न यहाँ पदमार्ग निर्माण गरिएको हो। "गुरासको संरक्षणसँगै यो क्षेत्रलाई पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा स्थापित गराउने उद्देश्यले पदमार्ग निर्माण गरिँहेका छौं", प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत पोखरेलले भने, "यो प्राकृतिकरूपमा निकै सुन्दर क्षेत्र रहेकाले यसको विकासमा हामीले जोड दिएका छौं। यसलाई गाउँपालिकाको मुख्य पर्यटकीय गन्तव्य बनाउने हाम्रो लक्ष्य छ।"

जलवायु नमूना कार्यक्रमअन्तर्गत गत आर्थिक वर्षमा रु ३४ लाख खर्च गरिएको गाउँपालिकाले जनाएको छ। यस वर्ष पनि सोही कार्यक्रमको रु २० लाख बजेटबाट काम निरन्तर भइरहेको छ। यहाँ पर्यटन मन्त्रालयबाट रु १५ लाख बजेट प्राप्त भएको गाउँपालिकाले जनाएको छ। रामप्रसादलाई गाउँपालिका-१ ओख्रेमा निर्माण भइरहेको यो स्थानलाई आधार बनाएर आन्तरिक पर्यटन सर्किट निर्माण गर्ने लक्ष्यका साथ काम भइरहेको गाउँपालिकाका अध्यक्ष थामबहादुर राईले बताए। हाल ओख्रे बजारबाट करिब ६

किलोमिटर पदमार्ग निर्माण भएको उनले बताए। पदमार्ग वडा नं ४ मा रहेको धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्र चुलाचुलीसम्म जोड्ने योजना रहेको छ। "हामीले अहिले डाम्बुड पदमार्ग निर्माण गरिँहेका छौं", अध्यक्ष राईले भने, "यो स्थान प्राकृतिक हिसाबले निकै राम्रो सम्भावना बोकेको क्षेत्र हो। गाउँपालिकाभित्रका सबै पर्यटकीय क्षेत्रलाई समेटेर आन्तरिक पर्यटन सर्किट निर्माण गर्ने योजनाका साथ काम गरिँहेका छौं।" पर्यटकलाई लक्षित गरेर यहाँ करिब एक सय रोपनी क्षेत्रमा चिया खेती विस्तार

थालिएको अध्यक्ष राईले बताए। यहाँ आउने पर्यटकलाई लक्षित गरेर घरबास (होमस्टे) निर्माण गरिने छ। यहाँबाट सगरमाथा, मकालु कञ्चनजङ्गलगायतका दूला हिमशृङ्खलाको दृश्यवलोकन गर्न सकिने भुजेलको भनाइ छ। पदमार्ग निर्माणले यहाँ आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको संख्या बढेकाले व्यापार व्यवसायसमेत बढ्दै गएको उनको भनाइ छ। डाम्बुड पदमार्ग निर्माणले आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको संख्या बढेको छ। स्थानीय परिकारको स्वाद लिँदै प्राकृतिक मनोरञ्जन लिन यहाँ आउने गरेका छन्।

छ। यो डाम्बुड पदमार्गलाई अन्तराष्ट्रिय क्षेत्रमा चिनाउने लक्ष्यका साथ काम गरिँहेका छौं।"

लालीगुराससँगै फाटिला पहाडका चौरहरूले पर्यटकको मन लोभ्याउने गरेको छ। यहाँ आउने पर्यटकले प्राकृतिक दृश्यको अवलोकन गर्दै आनन्द लिन सक्ने अध्यक्ष राईको भनाइ छ। यहाँबाट अल्ला हिमशृङ्खलासँगै तराईका सुन्दर भू-भागको अवलोकन गर्न सकिन्छ। किरात भाषामा डाम्बुडअर्थात् गुरास भनेर यो पदमार्गको नामाकरण गरिएको हो। लालीगुरास फुलेको समयमा यहाँ घुम्ने आउने पर्यटकको आवतजावत बढेको स्थानीयवासी गोविन्द भुजेलले बताए। यहाँबाट सगरमाथा, मकालु कञ्चनजङ्गलगायतका दूला हिमशृङ्खलाको दृश्यवलोकन गर्न सकिने भुजेलको भनाइ छ। पदमार्ग निर्माणले यहाँ आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको संख्या बढेकाले व्यापार व्यवसायसमेत बढ्दै गएको उनको भनाइ छ। डाम्बुड पदमार्ग निर्माणले आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको संख्या बढेको छ। स्थानीय परिकारको स्वाद लिँदै प्राकृतिक मनोरञ्जन लिन यहाँ आउने गरेका छन्।

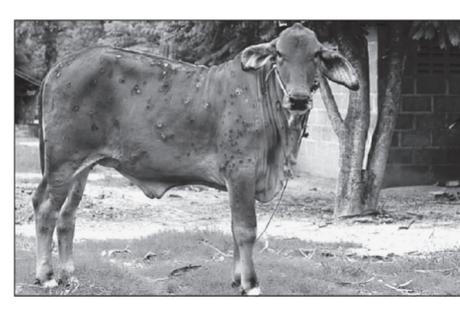
हावाहुरी र लम्पी स्किनबाट किसान प्रभावित

दुई समाचारदाता

दोरपाटन । बागलुङको तमानखोला गाउँपालिकाले विभिन्न प्रकोपबाट प्रभावित बनेका किसानलाई राहत दिन थालेको छ। गाउँपालिकाले लम्पी स्किन र हावाहुरीबाट प्रभावित किसानलाई राहत दिन थालेको हो।

गत असरामा फैलिएको लम्पी स्किन रोगबाट करिब तीन पशुचौपाया मरेका थिए भने भदौ १८ गतेको हावाहुरीले सात सय रोपनी क्षेत्रफलमा लगाइएको मकै बाली नष्ट भएको थियो। गाउँपालिकाले लम्पी स्किन सङ्क्रमणबाट मरेकाप्रति पशुको रुई हजार पाँच सय र हावाहुरीबाट क्षति व्यहोरेका किसानलाई एक/एक मुरी मकै उपलब्ध गराउन थालेको छ।

गाउँपालिकाका पशु शाखा प्रमुख यामकुमारी घर्तीले पालिका भर दुई सय ५६ पशुचौपाया लम्पी स्किन सङ्क्रमणबाट मरेको हुँदा तथ्याङ्क सङ्कलन गरेर राहत वितरण भइरहेको बताए। पहिलो चरणमा दुई सय ५६ किसानलाई रु छ लाख ४० हजार उपलब्ध गराइसकिएको जनाउँदै बाँकी ३९ जनालाई वितरण गर्ने प्रक्रियामा रहेको घर्तीले बताए। लम्पी स्किन सङ्क्रमणबाट सबैभन्दा बढी गोरु मरेको जनाउँदै गाई र भैँसीमा पनि यो समस्या देखिएपछि

गाउँपालिकाले समयमै सङ्क्रमण नियन्त्रणमा लिन सफल भएको उनले बताए। सङ्क्रमणबाट पुश गुमाएका किसानलाई गाउँपालिकाले कूल रु सात लाख ३७ हजार पाँच सय उपलब्ध गराएको प्रमुख घर्तीले जानकारी दिए। उनले भने, "लम्पी स्किन सुरुमा खासै फैलिएको थिएन, पछि-पछि फैलिँदै गयो, गाउँपालिकाले तत्कालै त्यसविरुद्ध खोप लिएर बुकीसम्म पुगेर लगाएको थियो, खोप लगाएपछि सङ्क्रमण नियन्त्रणमा आयो, दूरो क्षति हुन पाएन, पशुचौपाया मरे पनि हामीहरू किसानको गोठमै गएर तथ्याङ्क सङ्कलन गर्छौं र अहिले राहत दिएका छौं, ३९ किसानलाई केही दिनमै दिने तयारीमा छौं।"

गाउँपालिकाका अध्यक्ष जोकलाल बुढा मगरले किसानको समस्यालाई थोरै भए पनि समाधान गर्नका लागि राहत दिन थालिएको बताए। पालिकाले कृषि क्षेत्रलाई मुख्य प्राथमिकतामा राखेर काम गर्दै आएको उनको भनाइ छ। किसानलाई समय-समयमा समस्या पुग्ने हुँदा बाली बीमा, पशु बीमालगायत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न थालेको अध्यक्ष बुढा मगरले बताए।

बेनी-मालढुङ्गा सडक दैनिक चार घण्टा बन्द

दुई समाचारदाता

म्याग्दी । म्याग्दी र मुस्ताङलाई राष्ट्रिय राजमार्गसँग जोड्ने बेनी-मालढुङ्गा सडक स्तरोन्नतिको लागि शनिबारदेखि दैनिक चार घण्टा बन्द गर्न थालिएको छ।

मालढुङ्गा-बेनी सडक निर्माणको कामलाई सहज रूपमा गति दिन शनिबारदेखि यही फागुन २४ गतेसम्म बिहान ११ देखि अपराह्न ३ बजेसम्म सवारी साधन आवतजावत बन्द गरिएको हो। बेनी-जोमसोम-कोरला सडक आयोजनाका सूचना अधिकारी विष्णु चापागाईले मालढुङ्गामा पहाड काटेर सडक विस्तार गर्नका लागि सवारी साधन आवतजावत बन्द गरेर डोजर परिचालन गर्न थालिएको जानकारी दिए।

सवारी साधनको चापले सडक विस्तारको काम प्रभावित र दुर्घटनाको जोखिम बढेपछि बेनी-जोमसोम-कोरला सडक आयोजना र निर्माण कम्पनी एक्स-खड्का कृष्ण

जेभीले जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा समय व्यवस्थापनको प्रस्ताव गरेको थियो। बेनी-मालढुङ्गा सडक बन्द हुने समयमा बेनी-रत्नेचौर-बागलुङ हुँदै मालढुङ्गा जोड्ने वैकल्पिक सडक प्रयोग गर्न सकिनेछ। कुर्या नगरपालिका-१ मा पर्ने मालढुङ्गादेखि जलजला गाउँपालिका-८, ७, ४ र ३ हुँदै म्याग्दीको सदरमुकाम बेनी जोड्ने १३ किलोमिटर सडक विस्तार, सुधार गरी दुई लेनको बनाउन काम

भइरहेको छ। मालढुङ्गा-बेनी सडक चीन र भारत जोड्ने नेपालको सबैभन्दा छोटो सडक कालीगण्डकी करिडोरअन्तर्गत पर्छ। विसं २०७७ चैतमा रु ५२ करोड ८६ लाखमा ठेक्का सम्पन्नता गरेको निर्माण कम्पनीले विभिन्न षण्डमा मजदुर र उपकरण परिचालन गरेर सडक विस्तार, पक्काल र नाली निर्माणको काम गरिँहेको छ। हाल कालोपत्रसहित करिब

छ मिटरको हाराहारीमा रहेको सडकलाई नौ मिटर चाक्लो बनाएर एक मिटरको नाली र दुई लेनमा आठ मिटर चौडाइका दरले अमेरिकी आक्सपाल्ट प्रविधिको कालोपत्र गर्न लागिएको हो। विसं २०४८ कामका लागि खाद्यान्न कार्यक्रमअन्तर्गत सुरु गरेर २०५२ मा सो मार्ग खुलेको र २०६८ मा कालोपत्र भएको मालढुङ्गा-बेनी सडक पछिल्लो समय जीर्ण अवस्थामा थियो।

सहायक सडक र पाखोबाट खस्ने पहिरो तथा खोलामा आउने बाढीले सवारी साधन आवतजावत प्रभावित हुने गरेका छन्। वर्षामा पहिरोले दैनिकजसो अवरुद्ध हुने सडकमा यात्रा गर्दा धेरै समय लाग्ने, गाडी परिवर्तन गर्नु भन्नुपर्नु हुने, दुर्घटनाको जोखिम र सास्ती भएको छ। म्याग्दी र मुस्ताङका साथै पर्वतको जलजला गाउँपालिकाका बासिन्दाले प्रयोग गर्ने मालढुङ्गा-बेनी सडक पर्यटकीय, व्यापारिक र धार्मिक हिसाबले सम्भावनायुक्त छ।

'प्रादेशिक ललितकला प्रदर्शनी'

दुई समाचारदाता

अत्तरिया। कैलालीको धनगढीमा सुदूरपश्चिम प्रादेशिक ललितकला प्रदर्शनी हुने भएको छ। नेपाल ललितकला प्रज्ञा-प्रतिष्ठान र सुदूरपश्चिम प्रज्ञा-प्रतिष्ठानको संयुक्त आयोजनामा यही फागुन २० गतेदेखि २४ गतेसम्म प्रादेशिक ललितकला प्रदर्शनी हुन लागेको हो।

ललितकला प्रदर्शनीको सम्पूर्ण तयारी पूरा भएको तथा प्रदर्शनीमा दुई सयबढी कलाकारका कलाकृति प्रदर्शनीमा रहने सुदूरपश्चिम प्रज्ञा-प्रतिष्ठानका उपकुलपति डा टीएन जोशीले जानकारी दिए। उनले भने, "आइतबारदेखि सुरु हुने प्रदर्शनीको तयारी पूरा भएको छ। प्रदेशका नौ वटै जिल्लाका करिब दुई सयबढी कलाकारका कलाकृति हामीकहाँ आइसकेका छन्। रानाथार कला संस्कृतिका पनि कलाकृति प्रदर्शनीका लागि आएका छन्।" सुदूरपश्चिम प्रदेशमा पहिलो पटक हुन लागेको ललितकला प्रदर्शनीमा पाँच वटा विधा रहेका जोशीले जानकारी दिए। उनका अनुसार पाँच विधाहरूमा हस्तकला, चित्रकला, मूर्तिकला, वास्तुकला र

लोककला रहेका छन्।

प्रदर्शनीबाट एउटा विधाबाट तीन कलाकारका कलाकृति छनोट गरेर राष्ट्रिय ललितकला प्रदर्शनीमा लगिने उपकुलपति डा जोशीको भनाइ छ। प्रदेशका विभिन्न ठाउँमा लुकेर रहेका कलाकृतिलाई उजागर गर्ने उद्देश्यले 'प्रादेशिक ललितकला प्रदर्शनी' गर्न

ललितकला प्रदर्शनीको सतृपूर्ण तयारी पूरा भएको तथा प्रदर्शनीमा दुई सयबढी कलाकारका कलाकृति प्रदर्शनीमा रहने सुदूरपश्चिम प्रज्ञा-प्रतिष्ठानका उपकुलपति डा टीएन जोशीले जानकारी दिए।

लागिएको उनले बताए। "यहाँ धेरै कलाकृति लुकेर बसेका छन्। प्राथमिकता पाएका छैनन्। यहाँका कलालाई राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा चिनाउने हाम्रो मुख्य उद्देश्य हो", उपकुलपति डा जोशीले भने, "पहिलो पटक भएको

प्रदेशभरि नै सबै ठाउँमा भ्याउने प्रयास गरेका छौं। सबै क्षेत्रमा पुग्ने हाम्रो प्रयास सफल नभए पनि समग्रमा सफल नै भएका छौं। धेरै कलाकारका कलाकृति समेटिएका छन्। अर्को वर्षदेखि दायरा बढाउँदै लैजाँछौं।"

सहैयताको मर्मअनुसार प्रदेशस्तरमा गएर ललितकला प्रदर्शनी गर्न लागिएको प्रतिष्ठानका कुलपति नरदामणि हार्तीले बताए। "पहिले केन्द्रमा प्रदर्शनी आयोजना गर्दा प्रदेशबाट तीन/चार वटा मात्रै कलाकृति प्रदर्शनीमा जान्थे। भौगोलिक विकटता, आर्थिक अभावका कारण सबै जान सक्दैनथे", उनले भने, "प्रदेशमै गएर कलाकार छनोट गर्दा राज्यको सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको अवधारणाअनुसार संस्कृति पनि समावेशी र समाज्यात्मिक हुने भएकाले प्रदेशमै प्रदर्शनी गर्न लागेका हौं।"

विभिन्न जातजाति, समुदाय, क्षेत्रका कलासंस्कृति समावेश भएमात्रै राष्ट्रिय संस्कृति हुन्छ भने अर्थबाट प्रदेशबाट तीन/चार प्रदर्शनी गरेर जनसमुदायस्तरबाटै कलाकार छनोट गर्न लागिएको कुलपति हार्तीले बताए।

‘उखु किसानको पलायन रोक्न सक्नुपर्छ’

जनकपुरधाममा स्मार्ट स्कुल स्थापना

टुडे समाचारवाता

जनकपुरधाम । मधेश प्रदेशका उखु उत्पादक किसानले उखु खेतीबाट बढीभन्दा बढी लाभ लिने अवस्था निर्माण नगरे कृषकको पलायन रोक्न नसकिने बताएका छन् । त्यसलाई रोक्न सरकारले तत्काल योजनाबद्धरूपमा काम गर्नुपर्ने उनीहरूको सुझाव छ ।

कृषि विभाग हरिहर भवन, ललितपुरले शुक्रबार जनकपुरधाममा आयोजना गरेको उखु उत्पादनका समस्या पहिचान तथा कार्यविधिसम्बन्धी अन्तर्क्रियामा किसानले हालकै अवस्था कायम रहे धेरैले सो खेती छोड्ने निष्कर्षमा पुगेको बताएका छन् । कृषि उत्पादक किसान एवं उखु तथा चिनी विकास समितिका पूर्वअध्यक्ष रामचन्द्र सिंह कुशावाहले उखु किसानले श्रमको मूल्य पाउन सधैं आन्दोलन गर्नुपर्ने, मूल्य निर्धारण प्रणालीले उद्योगी मोटाउने तर किसान मामामा पर्ने अवस्था कायम रहेकाले त्यसलाई सच्याउनुपर्ने बताए । हाल चिनी बन्ने सम्भावित दरका आधारमा मात्रै मूल्य निर्धारण भइरहेकाले अन्य कच्चा पदार्थलाई समेत मध्यनजर गरी मूल्य निर्धारण प्रणाली विकास गर्नुपर्ने उनको भनाइ छ ।

“उखुबाट चिनी बन्ने सम्भावित दर करिब १० प्रतिशत मात्रै भए पनि ६० प्रतिशतभन्दा बढी पानी तथा अन्य कच्चा पदार्थ प्रयोग हुने अवस्था छ । किसानका लागि भने चिनी बन्ने दरका आधारमा मात्रै मूल्य निर्धारण गरिन्छ । त्यो परम्परागत मूल्य निर्धारण प्रणाली फेरिनुपर्छ”, कुशावाहले भने, “अन्यथा जनशक्तिको अभाव, मूल्यका लागि सधैं आन्दोलन गर्नुपर्ने अवस्था, कम उत्पादकत्वजस्ता कारणले किसान बाली परिवर्तन गर्न बाध्य छन् । त्यो क्रम थप बढ्न नदिन सरकारले सोहीअनुसार काम गर्नुपर्छ ।”

न्यून उत्पादकत्व, उच्च खेती लागत, उखुको न्यून गुणस्तर,

सामाजिक-आर्थिक र नीतिगत बाधाहरू समाधान गरेर जानसके मात्रै किसानको पलायनलाई रोक्न सकिने कुशावाहले बताए । अर्का उखु किसान प्रमोदकुमार सिंहले ऋण काटेर उत्पादन गर्ने तर उद्योगीमा बेच्नुपर्ने भन्दा बाध्य बन्नुलाई रोक्न सरकारले उखु उत्पादन तथा प्रशोधनले तराई मधेश क्षेत्रका नागरिकको जीविकोपार्जन तथा आयस्तर वृद्धि र राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा बर्सि १७ अर्बभन्दा बढी प्रत्यक्ष योगदान गरिरहेकाले यसलाई थप प्रोत्साहन गर्ने नीतिअनुसार सरकारले काम गरिरहेको बताए । सोही नीतिअनुसार विगतमा औद्योगिक बाली विकास कार्यक्रमबाट उखु बीउ सेट, कृषि औजार उपकरण, विषादी अनुदानमा वितरण र हाल राष्ट्रिय उखु बाली अनुसन्धान कार्यक्रम जितपुर र कृषि विभागमार्फत कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेका, अनुदान रकम कृषकको खातामा जम्मा गर्नका लागि उखु कृषकलाई अनुदान दिनेसम्बन्धी कार्यविधि कार्यान्वयन, कृषकको लगत सञ्चालनलायत काम सँगसँगै अगाडि बढिरहेका छन् । “कार्यविधिलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन

सुझाव सञ्चालनको काम भइरहेको छ । उखु किसानको समस्यालाई मध्यनजर गरी थप प्रोत्साहन गर्न उन्नत जातको उखु विकास, सिँचाइ, मलखाद तथा यान्त्रिकरणमा सहयोग र उद्योगको स्तरवृद्धि गरी चिनीको उत्पादन बढाउनुपर्ने छ । त्यसमा पनि मन्त्रालय र विभागले काम गरिरहेको छ”, डा केसीले आश्वस्त पारे । नेपालमा व्यवसायिकरूपमा उखु खेती हुने १५ जिल्लामध्ये सात जिल्ला र देशभरि रहेका १६ ठूला चिनी उद्योगमध्ये आठ उद्योग मधेश प्रदेशमा मात्रै छन् । देशका सात प्रदेशमा जम्मा ६२ हजार पाँच सय ६७ हेक्टर क्षेत्रफलमा उखु खेती हुने गरेकामा मधेश प्रदेशले त्यसको ६८ प्रतिशत हिस्सा अर्थात् ४२ हजार छ सय ९६ हेक्टर क्षेत्रफल योगदान गरिरहेको छ । त्यसैगरी देशभर उत्पादन हुने भनिने उखुमध्ये ६६ प्रतिशतभन्दा बढी हिस्सा मधेशकै रहेको तथ्याङ्क छ । उत्पादकत्व भने यस क्षेत्रमा रहेको भन्दा ०४ प्रतिशत मात्रै छ । मलखाद, उन्नत जातको बीउ, प्रविधि र दक्ष जनशक्तिको अभाव, उच्च लागत, न्यून मूल्य, उद्योगी कारोबार र उद्योगी मोटाउने सधैं आन्दोलनको अवस्था सिर्जना हुने अवस्था नबदलिपर्छ यहाँका किसान निराश छन् । एकपल्ट उखु लगाएपछि तीन वर्षसम्म त्यसैबाट आमदानी गर्न सकिने र गोडमेल गर्नुपर्ने समस्या खासै नहुने हुँदा विगतमा यहाँका किसानको आकर्षण यस्तै उल्लेख्य थियो । तर उद्योगीसँगको भगडा, भुक्तानी समयमा नपाउने, लागत धेरै तर न्यून उत्पादकत्व, उत्पादित उखुबाट चिनी बन्ने दर नौ प्रतिशत मात्रै, आयातित र नेपालमा उत्पादन भएको चिनीको मूल्यमा सामजस्यता नहुँदा बजार असन्तुलन, उन्नत प्रविधि ग्रहण गर्ने क्षमतामा कमी, प्राविधिक ज्ञानमा कमी, सञ्चालनमा रहेका मिल पूर्ण क्षमतामा सञ्चालन हुनसक्नु, पूर्ण क्रसिड क्षमताअनुसारको परिमाणमा उखु उपलब्ध नहुनु र चिनी मिलबीच अस्वस्थ प्रतिस्पर्धालगायत कारणले यस क्षेत्रले समस्याको सामना गरिरहेको छ ।

जातको बीउ, प्रविधि र दक्ष जनशक्तिको अभाव, उच्च लागत, न्यून मूल्य, उद्योगी कारोबार र उद्योगी मोटाउने सधैं आन्दोलनको अवस्था सिर्जना हुने अवस्था नबदलिपर्छ यहाँका किसान निराश छन् । एकपल्ट उखु लगाएपछि तीन वर्षसम्म त्यसैबाट आमदानी गर्न सकिने र गोडमेल गर्नुपर्ने समस्या खासै नहुने हुँदा विगतमा यहाँका किसानको आकर्षण यस्तै उल्लेख्य थियो । तर उद्योगीसँगको भगडा, भुक्तानी समयमा नपाउने, लागत धेरै तर न्यून उत्पादकत्व, उत्पादित उखुबाट चिनी बन्ने दर नौ प्रतिशत मात्रै, आयातित र नेपालमा उत्पादन भएको चिनीको मूल्यमा सामजस्यता नहुँदा बजार असन्तुलन, उन्नत प्रविधि ग्रहण गर्ने क्षमतामा कमी, प्राविधिक ज्ञानमा कमी, सञ्चालनमा रहेका मिल पूर्ण क्षमतामा सञ्चालन हुनसक्नु, पूर्ण क्रसिड क्षमताअनुसारको परिमाणमा उखु उपलब्ध नहुनु र चिनी मिलबीच अस्वस्थ प्रतिस्पर्धालगायत कारणले यस क्षेत्रले समस्याको सामना गरिरहेको छ ।

जनकपुरधाम । मधेश प्रदेशको राजधानीमा फेरि पनि निजी स्तरबाट स्मार्ट संस्थागत विद्यालय सञ्चालनमा आएको छ । केही दिन यता जनकपुरधाममा सञ्चालनमा आएका विद्यालयहरूको बीचमा यहाँका बालबालिकाको भविष्यलाई केन्द्रित गरी विज्डम ट्री इन्टरनेशनल स्कुल स्थापना गरिएको छ । जनकपुरधाममा शनिबार पत्रकार सम्मेलनको आयोजना गरी विज्डम ट्री इन्टरनेशनल स्कुलका सञ्चालक गौतम अग्रवालले स्थानीयस्तरमा शिक्षाको गुणस्तरियता खस्किरहेको अवस्थामा सेवाभावले स्मार्ट स्कुल सञ्चालनमा ल्याएको जानकारी दिए । उनले न्यूनतम शुल्कमा अध्ययन गराइने जानकारी दिए । सञ्चालक अग्रवालले यहाँका विद्यार्थीहरूलाई चाहिने प्रविधिको अभावका कारण बालबालिकाले चाहेका अनुसारको अध्ययन गर्नबाट बञ्चित हुने गरेको र

विज्डमले त्यसलाई पूरा गर्ने विश्वास व्यक्त गरे । अग्रवालले भने-“बालबालिकाले चाहेको भन्दा फरक गरियो भने त्यसमा उनीहरू राम्रो परफरमेन्स दिन नसक्ने भएकाले उनीहरूलाई स्वच्छ वातावरणमा अध्ययन अध्यापन र विद्यालयको वातावरण समेत अनुकूल गर्न विज्डम प्रफेक्ट सावित हुनेछ ।” प्राध्यापकडिजो जेजेले अनुभवी शिक्षक शिक्षिकाबाट अध्ययन अध्यापन गराइने र प्रत्येक कक्षाकोठामा ३६ जना विद्यार्थीले पढ्ने व्यवस्था गरिएको बताए । उनले प्रत्येक कक्षाकोठामा डिजिटल प्रविधिबाट अध्ययन अध्यापन गराइने हुनाले लेख्ने बोर्ड र हेर्नका लागि टिभीको समेत व्यवस्था रहेको बताए । सो पत्रकार सम्मेलनमा प्रध्यापक गोपाल दत्त, संचालक समितिका सदस्य इश्वरधन सर्राफ र स्थानीय शिक्षक लबकुमार भ्राको समेत उपस्थिति रहेको थियो ।

विज्डमले त्यसलाई पूरा गर्ने विश्वास व्यक्त गरे । अग्रवालले भने-“बालबालिकाले चाहेको भन्दा फरक गरियो भने त्यसमा उनीहरू राम्रो परफरमेन्स दिन नसक्ने भएकाले उनीहरूलाई स्वच्छ वातावरणमा अध्ययन अध्यापन र विद्यालयको वातावरण समेत अनुकूल गर्न विज्डम प्रफेक्ट सावित हुनेछ ।” प्राध्यापकडिजो जेजेले अनुभवी शिक्षक शिक्षिकाबाट अध्ययन अध्यापन गराइने र प्रत्येक कक्षाकोठामा ३६ जना विद्यार्थीले पढ्ने व्यवस्था गरिएको बताए । उनले प्रत्येक कक्षाकोठामा डिजिटल प्रविधिबाट अध्ययन अध्यापन गराइने हुनाले लेख्ने बोर्ड र हेर्नका लागि टिभीको समेत व्यवस्था रहेको बताए । सो पत्रकार सम्मेलनमा प्रध्यापक गोपाल दत्त, संचालक समितिका सदस्य इश्वरधन सर्राफ र स्थानीय शिक्षक लबकुमार भ्राको समेत उपस्थिति रहेको थियो ।

विज्डमले त्यसलाई पूरा गर्ने विश्वास व्यक्त गरे । अग्रवालले भने-“बालबालिकाले चाहेको भन्दा फरक गरियो भने त्यसमा उनीहरू राम्रो परफरमेन्स दिन नसक्ने भएकाले उनीहरूलाई स्वच्छ वातावरणमा अध्ययन अध्यापन र विद्यालयको वातावरण समेत अनुकूल गर्न विज्डम प्रफेक्ट सावित हुनेछ ।” प्राध्यापकडिजो जेजेले अनुभवी शिक्षक शिक्षिकाबाट अध्ययन अध्यापन गराइने र प्रत्येक कक्षाकोठामा ३६ जना विद्यार्थीले पढ्ने व्यवस्था गरिएको बताए । उनले प्रत्येक कक्षाकोठामा डिजिटल प्रविधिबाट अध्ययन अध्यापन गराइने हुनाले लेख्ने बोर्ड र हेर्नका लागि टिभीको समेत व्यवस्था रहेको बताए । सो पत्रकार सम्मेलनमा प्रध्यापक गोपाल दत्त, संचालक समितिका सदस्य इश्वरधन सर्राफ र स्थानीय शिक्षक लबकुमार भ्राको समेत उपस्थिति रहेको थियो ।

समाजको दशौँ वार्षिकोत्सव १२१ औँ शृंखलामा कवि गोष्ठी आयोजना

टुडे समाचारवाता
जनकपुरधाम । मैथिली साहित्य समाजले दशौँ वार्षिकोत्सवको समारोहमा कवि गोष्ठी आयोजना गरि मनाएको

आयोजनामा गरेको कवि गोष्ठीमा दर्जनभन्दा बढी कविहरु सहभागि भएको छ । वरिष्ठ साहित्यकार अयोध्यानाथ चौधरीको

छ । जनकपुरधाममा शनिबार दशौँ वार्षिकोत्सव समारोहको अवसरमा कविगोष्ठी गरेको छ । मैथिली साहित्य समाजको

श्याम कुमार मिश्रलगायतका वक्ताले कवि काशिकान्त भ्राको संयोजकत्वमा हुँदै आएको कवि गोष्ठीको प्रशंसा गर्दै शुभकामना दिए । वक्ताहरूले समाजले विगत दस वर्षदेखि सञ्चालन गर्दै आएको आफ्नो इतिहासस्वरूप प्रारम्भकालदेखि हालसम्म वाचन गरिएको सुचनाहरूलाई पुस्तकका रूपमा प्रकाशन गर्न सुझाए । सो गोष्ठीमा कविहरु दिगम्बर भा दिनमणि, देवीकान्त मिश्र, हिमांशु चौधरी, वैद्यनाथ पासवान, विजय यादव, मनोज प्रमेश, विन्दु टाकुर, किरण भा, प्रमोद भा, दीपक भा, भारती चौधरी, नवीन मिश्र, काशीकान्त भा रसिक, लालजी टाकुर, प्रियमभ न, शिवानी मिश्र, हेमा साह, नरेश टाकुर, अमरकान्त अमर, सन्तोष कर्णलगायतकाहरूले कविता वाचन गरेका थिए ।

सुके पोखरी भौँतारिन्छन् प्यासी जन्तु

टुडे समाचारवाता
गौर । वन्यजन्तुलाई सहज रूपमा खानेपानी उपलब्ध गराउने उद्देश्यले रौतहटको वन क्षेत्रभित्र बनाइएका पोखरी पानीविहीन भएपछि प्यासी जनावर पानीको खोजीमा भौँतारिने बाध्य छन् । वन्यजन्तु पानी र आहारको खोजीमा मानव बस्तीमा नआउनु भनेर रौतहटको वन क्षेत्रमा बनाइएका ११ वटै पोखरीमा पानीको थोपा नभएपछि वन्यजन्तु पानीका लागि भौँतारिँदै नजिकको नदीखोला र बस्तीमा समेत प्रवेश गर्छन् । सिमसार व्यवस्थापन कार्यक्रम अन्तर्गत जिल्लाको बागमती सामुदायिक वन चन्द्रपुर-१ को वन क्षेत्रमा एउटा, नमुना सामुदायिक वन चन्द्रपुर-२ को वन क्षेत्रमा दुई वटा, खोरकटी सामुदायिक वन क्षेत्रमा एउटा पोखरी निर्माण गरेको थियो । यसै गरी धन्सार चक्ला वन क्षेत्रमा एउटा, रङ्गपुर साभेदारी वन क्षेत्रमा चार वटा, जङ्गलसहिया साभेदारी वन क्षेत्रमा दुई वटा गरी ११ वटा पोखरी निर्माण गरेको थियो । अहिले कुनै पनि पोखरीमा पानी छैन । पानीको स्रोत नै नभएको ठाउँमा पोखरी निर्माण

गरिएकोले पोखरी पानीविहीन भएको सरोकारवाला बताउँछन् । पोखरीमा घाँस र बुट्यान सफ्रिएको देखिन्छ । पोखरी पुरिएर समतल भइसकेका छन् । चन्द्रपुर-२, जुडीबेलाका किसान अशोक राई भन्छन्, “बह्रदो गर्मीसँगै वन्यजन्तु गाउँ पस्न थालेका छन् ।” डिभिजन वन कार्यालयले दिएको जानकारी अनुसार चन्द्रपुर नगरपालिका-१ को पौराई र ब्रह्मस्थान क्षेत्र २ को जुडीबेला, पौराई र फूलबारी-३ को गैँडाटार र भोलनटार- ४ को जङ्गलटोल, ५ को राजपैडा, ६ को डाबरीटोललगायतका गाउँमा हरिण, बँदेल, नीलगाई, हाती, बाँदरलगायतका वन्यजन्तु प्रवेश गर्न थालेका छन् । जनावरबाट मानवीय क्षति नभए पनि अन्नबाली, तर्कारी बाली र दलहन बालीमा क्षति पुगेको गैँडाटारका युवा समाजसेवी सतोष चौहानले बताउँछन् । डिभिजन वन कार्यालयका प्रमुख शैलेन्द्र मिश्रले भने, “रौतहटको वनमा विभिन्न प्रकारका वन्यजन्तु त छँदै छन् तर जिल्लाको पश्चिमतर्फ बाराको वन क्षेत्रमा जोडिएको पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जबाट समेत यस जिल्लामा वन्यजन्तु चरन गर्न आउँछन् । गर्मीको मौसम छिपिँदै गर्दा वन्यजन्तु पानीका लागि वनमा भौँतारिन्छन् । पानी कतै नपाएपछि नदीखोला छोड्दै बस्तीनजिक पुग्छन् र जनधनको क्षतिसमेत हुन जान्छ ।” पोखरी मर्मत तथा पानी व्यवस्थापन गर्न कुनै किसिमको बजेट नआएका कारण पोखरी अलपत्र छन् ।

विदाको दिनमा पनि खोप अभियान जारी

टुडे समाचारवाता
जनकपुरधाम । विदाको दिनमा पनि जनकपुरधाम उप-महानगरपालिकाले खोप अभियान जारी राखेको छ । शनिवारका दिन जनकपुरधामको भाटभटेनीमा बढी भीडभाड रहने भएकाले त्यहाँ खोप केन्द्र स्थापना गरी उप-महानगरका कर्मचारीहरूले लक्षित बालबालिकाहरूलाई खोप लगाएका छन् । मुलुकमा संचालनमा रहेको दादुरा-रुबेला खोप अभियान अन्तर्गत जनकपुरधाममा शनिवार सम्म ५५ हजारभन्दा बढी बालबालिकाले खोप लगाइ सकेका छन् । उपमहानगरपालिकामा ८८ हजारभन्दा बढी बालबालिका रहेका छन् । जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका अन्तर्गतको स्वास्थ्य शाखा प्रमुख नवीन कुमार मिश्रले दिएको जानकारी अनुसार अहिलेसम्म यस अभियान अन्तर्गत जनकपुरधाममा ८८ हजार ६ सय ५१ मध्ये ५५ हजार ६ सय ६६ जना विद्यार्थीसहितका बालबालिकाहरूलाई खोप प्रदान गरिएको छ । जनकपुरधाममा सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालय गरी कुल १ सय ९८ वटा विद्यालय रहेको छ । स्वास्थ्य शाखाले अधिक बालबालिकाहरूको चाप यस क्षेत्रमा रहेको भन्दै सार्वजनिक विदाको दिन शनिवार पनि अभियानलाई निरन्तरता दिँदै सुपरमार्केट स्थलमा विशेष खोप केन्द्र संचालन गरेको थियो । जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका-

जनकपुरधाममा शनिवार सठ्ठ ५५ हजारभन्दा बढी बालबालिकाले खोप लगाइ सकेका छन् । उपमहानगरपालिकामा ८८ हजारभन्दा बढी बालबालिका रहेका छन् ।

१४ स्थित मुजेलियामा भीडभाड हुने ठाउँ सुपरमार्केटलाई केन्द्रविन्दु बनाएर स्वास्थ्यकर्मीहरूले दादुरा-रुबेला खोपबाट कोही पनि नछुट्नु भने उद्देश्यले विशेष खोप केन्द्र संचालन गरेको छ । देशव्यापी रूपमै फागुन १३ देखि ३० गतेसम्म दादुरा-रुबेला खोप अभियान सञ्चालन रहने स्वास्थ्य शाखा प्रमुख मिश्रले बताए । पहिला जति पटक लगाएको भए पनि यस अभियानमा अनिवार्य थप मात्रा दादुरा- रुबेला खोप लगाउनु पर्छ भनि निर्देशन आएकोमा सोही अनुसार नौ महिनादेखि १५ वर्ष उमेर सम्मका बालबालिकाहरूलाई खोप अभियान मार्फत प्रदान भइरहेको जानकारी जनस्वास्थ्य अधिकृत दिलीपकुमार ईश्वरले जनाए ।

मुलुकमा एमालेको आवश्यकता : पोखरेल

टुडे समाचारवाता
जनकपुरधाम । नेकपा एमालेका महासचिव शंकर पोखरेलले देशको विकास र समृद्धिका लागि एमाले नेतृत्वको सरकार आवश्यक रहेको बताएका छन् । धनुषाको हंसपुर नगरपालिकामा आयोजना गरिएको बृहत जनसभा तथा पार्टी प्रवेश कार्यक्रममा बोल्दै महासचिव पोखरेलले वर्तमान सरकारको कार्यकालमा देशमा विकासको कामकाज ठप्प भएको दाबी गर्दै विकास र समृद्धिको यात्रा रोकिएको र जनतामा निराशा छाएको समेत बताए । उनले नेपाली जनतामा छाएको निराशा, भ्रष्टाचारबाट मुक्ति र देशको विकास र समृद्धिका लागि देशमा बलियो राष्ट्रिय शक्तिको आवश्यकता रहेको उल्लेख गर्दै महासचिव पोखरेलले सोही कारण एमालेले मिसन २०८४ ल्याएको बताए । महासचिव पोखरेलले मिसन २०८४ अन्तर्गत एमालेलाई राष्ट्रकै बलियो पार्टी बनाएर प्रत्येक प्रदेशमा समेत एमालेको नेतृत्वमा सरकारको विकल्प नरहेको बताए । उनले विशेष गरी तराई मधेशको विकासको सवालमा भारत सरकार बाधक रहेको आरोप लगाए । उनले

मुलुकको विकासका लागि भारत सरकारले आफ्नो अग्रसरता देखाएर पनि काम भने सुस्तगतिमा हुने गरेको बताए । उनले हुलाकी सडक बनाउने जिम्मा पाएका भारत सरकारले काम नै नगरेपछि अन्ततः केपी शर्मा ओली प्रधानमन्त्री भएको बेलामा भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीसँग भेटघाटको क्रममा हुलाकी सडक निर्माण योजना फिर्ता लिएर निर्माण कार्यलाई रफ्तार दिएको स्मरण गरे । उनले तराई-मधेश क्षेत्रमा भारत सरकारले विकासको नाममा बेवास्ता गर्ने गैरकाले काम अधुरो नै रहँदा जनतामा नेारस्थता छाएको समेत बताए । एमाले हंसपुर नगर कमीटीको आयोजना भएको सो कार्यक्रममा पूर्वमन्त्री जुलीकुमारी महतो, लिलानाथ श्रेष्ठ, एमालेका संसदीय दलका नेता सरोजकुमार यादव, संसदीय दलका प्रमुख सचेतक हरिनारायण महतो, केन्द्रीय सदस्यहरू सञ्जिवकुमार भा सुज, उमाशंकर अरारिया, सुमनराज प्याकुल, सविता यादव, एमाले धनुषाका अध्यक्ष राजकिशोर यादव, हंसपुर नगरका पूर्व उमेरभर रेणु भा, देवकुमार मण्डललगायतकाले विभिन्न पार्टी परित्याग गरी एमालेमा प्रवेश गरेका नरबन्धुसिंहलाई स्वागत गरेका थिए ।